

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЧЕРНІВЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ЮРІЯ ФЕДЬКОВИЧА

ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА ФІНАНСІВ І КРЕДИТУ

ОЦІНКА ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ СТРАХОВОЇ КОМПАНІЇ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

Кваліфікаційна робота

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

Виконала:

студентка 4 курсу групи 472-2
денної форми навчання
спеціальності 072 «Фінанси,
банківська справа та страхування»

Петровська Дар'я Сергіївна _____

Керівник:

доцент кафедри фінансів і кредиту

Попова Любов Василівна _____

*До захисту допущено на засіданні кафедри
протокол № _____ від _____ червня 2026 р.*

*Завідувач кафедри фінансів і кредиту
_____ доц. Харабара В.М.*

АНОТАЦІЯ

Петровська Д.С. Оцінка фінансової стійкості страхової компанії в сучасних умовах. Рукопис. Кваліфікаційна робота на здобуття першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 072 - Фінанси, банківська справа і страхування. Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича, Чернівці, 2026. 61 с.

У кваліфікаційній роботі досліджено теоретичні підходи до трактування фінансової стійкості страховика, систематизовано її ключові чинники в умовах воєнного стану. Здійснено оцінку платоспроможності, достатності капіталу ПрАТ «СК «UNIVERSALNA»» за 2023-2025 рр. Описано практичні напрямки забезпечення фінансової стійкості страховика, зокрема щодо оптимізації структури страхових резервів та цифровізації операційних процесів.

Ключові слова: оцінка фінансової стійкості, страхова компанія, страхові резерви, платоспроможність.

ABSTRACT

Petrovska D.S. Assessment of the financial stability of an insurance company in the current climate. Manuscript. Qualification work for obtaining the first (bachelor's) level of higher education in specialty 072 – Finance, Banking and Insurance. Yuriy Fedkovich Chernivtsi National University, Chernivtsi, 2026. 61 p.

In the qualification work a study of theoretical approaches to interpreting an insurer's financial stability is provided and its key determinants under martial law conditions are systematized. An assessment of the solvency and capital adequacy indicators of PJSC IC 'UNIVERSALNA' for FY2023–2025 is conducted. Practical directions for ensuring the insurer's financial stability are detailed, particularly with regard to optimizing the structure of insurance reserves and digitalization tools into operational processes.

Keywords: assessment of financial stability, insurance company, insurance reserves, solvency.

Кваліфікаційна робота містить результати власних досліджень. Використання чужих ідей, результатів і текстів наукових досліджень мають посилання на відповідне джерело.

_____ Д.С. Петровська

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ СТРАХОВИХ КОМПАНІЙ.....	6
1.1. Економічна суть фінансової стійкості страховика та фактори впливу на неї.....	6
1.2. Значення та необхідність забезпечення фінансової стійкості страхових компаній в умовах сьогодення	10
1.3. Методологічні підходи до оцінювання фінансової стійкості страхових компаній	15
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ФІНАНСОВОГО СТАНУ ТА РІВНЯ СТІЙКОСТІ ПРАТ «СК «УНІВЕРСАЛЬНА»».....	20
2.1. Організаційно-економічна характеристика діяльності та аналіз основних показників страхового портфеля за 2023-2025 роки.....	20
2.2. Аналіз фінансових результатів діяльності ПрАТ «СК «Універсальна»» за 2023-2025 роки.....	25
2.3. Оцінка платоспроможності, ліквідності та достатності капіталу ПрАТ «СК «Універсальна»»	31
РОЗДІЛ 3. НАПРЯМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ СТРАХОВОЇ КОМПАНІЇ В УМОВАХ НЕВИЗНАЧЕНОСТІ.....	38
3.1. Проблеми забезпечення фінансової стійкості страхових компаній ...	38
3.2. Удосконалення управління страховими резервами з метою забезпечення фінансової стійкості страхової компанії.....	42
3.3. Управління ризиками та адаптація до змін регуляторного середовища як фактору підвищення стійкості	46
ВИСНОВКИ.....	52
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	55
ДОДАТКИ.....	62

ВСТУП

Страховий ринок є одним із системоутворюючих елементів фінансової системи будь-якої держави, оскільки виконує ключову функцію захисту суб'єктів господарювання та домогосподарств від непередбачуваних фінансових втрат. В умовах повномасштабної збройної агресії РФ проти України, питання забезпечення фінансової стійкості страхових компаній набуло особливої гостроти та стратегічного значення.

Актуальність теми дослідження зумовлена декількома ключовими чинниками. По-перше, завершення воєнного стану та початок відновлення України вимагатиме від страховиків нарощення капіталу і розширення покриття, що неможливо без попередньо забезпеченої фінансової стійкості. По-друге, запровадження в Україні нового Закону «Про страхування» №1909-IX та перехід до регулювання на засадах Solvency II докорінно змінює вимоги до капіталу, резервів та систем ризик-менеджменту страховиків, що потребує переосмислення підходів до забезпечення їх стійкості. По-третє, концентрація ринку робить фінансову стійкість системних гравців критичною з точки зору стабільності всієї галузі.

Теоретичним підґрунтям дослідження є праці вітчизняних та зарубіжних науковців у сфері страхування та фінансового аналізу, зокрема В.Д. Базилевича, О.Д. Вовчак, Н.В. Ткаченко, А.О. Бойка, Р.Я. Пруца, О.С. Журавки, А.Р. Темченка та В.Г. Федорченка. У своїх наукових доробках дані автори розглядали різні аспекти фінансової стійкості страховиків. Питанням практичного оцінювання фінансової стійкості страхових компаній присвячені також наукові праці, в яких обґрунтовано роль коефіцієнтного, рейтингового та регуляторного методологічних підходів.

Метою кваліфікаційної роботи є обґрунтування теоретико-методологічних засад та розробка практичних рекомендацій щодо вдосконалення забезпечення фінансової стійкості страхових компаній в умовах невизначеності на прикладі ПрАТ «Страхова компанія «Універсальна».

Досягнення поставленої мети передбачає вирішення таких завдань:

- розкрити значення та необхідність забезпечення фінансової стійкості страхових компаній в умовах сьогодення та дослідити економічну суть фінансової стійкості страховика;
- провести організаційно-економічну характеристику діяльності та аналіз страхового портфеля СК «Універсальна» за 2023-2025 роки;
- здійснити аналіз фінансових результатів діяльності компанії за досліджуваний період та оцінити платоспроможність, ліквідність та достатність капіталу СК «Універсальна»;
- визначити ключові проблеми забезпечення фінансової стійкості страхових компаній в Україні та обґрунтувати напрями удосконалення управління страховими резервами та інвестиційною діяльністю;
- розробити рекомендації щодо управління ризиками та адаптації до змін регуляторного середовища.

Об'єктом дослідження є фінансово-господарська діяльність Приватного акціонерного товариства «Страхова компанія «Універсальна».

Предметом дослідження є сукупність теоретичних, методологічних та практичних аспектів забезпечення фінансової стійкості страхових компаній в умовах воєнного стану та регуляторної трансформації.

Методологічною основою дослідження є сукупність загальнонаукових та спеціальних методів пізнання. У процесі роботи використано загальнонаукові методи дослідження, зокрема аналіз, синтез, індукцію, дедукцію, порівняння, а також економічні та статистичні методи аналізу.

Інформаційну базу дослідження становлять: фінансова звітність СК «Універсальна»; статутні та корпоративні документи компанії, нормативно-правові акти України у сфері страхування, офіційні дані Національного банку України, наукові праці вітчизняних та зарубіжних дослідників, матеріали рейтингових агентств і галузеві огляди.

Апробація результатів дослідження. Окремі аспекти дослідження знайшли своє відображення у тезі на тему «Необхідність формування служби ризик-менеджменту у страховій компанії» [30].

Робота містить 46 сторінок основної частини дослідження. Робота складається з трьох розділів, у яких послідовно розглядаються теоретичні-методологічні засади фінансової стійкості, аналітичні та практичні аспекти діяльності ПрАТ СК «Універсальна» та напрями забезпечення фінансової стійкості страхової компанії. Дослідження доповнене 10 таблицями та 5 рисунками.

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ СТРАХОВИХ КОМПАНІЙ

1.1. Економічна суть фінансової стійкості страховика та фактори впливу на неї

Страховий ринок є невід'ємною складовою фінансової системи держави, а страхові компанії - її ключовими інституційними учасниками. Специфіка страхової діяльності полягає в тому, що страховик отримує кошти наперед, приймаючи на себе зобов'язання щодо майбутніх виплат, які за своїм характером є невизначеними як за часом, так і за розміром.

Саме тому питання фінансової стійкості страхових компаній набуває особливої актуальності, адже нездатність страховика виконати свої зобов'язання безпосередньо зачіпає інтереси широкого кола фізичних та юридичних осіб, які довірили йому управління своїми ризиками.

В умовах сучасних викликів забезпечення фінансової стійкості вітчизняних страховиків стає не лише корпоративним завданням, а й питанням суспільної відповідальності. За таких обставин теоретичне осмислення сутності фінансової стійкості та систематизація факторів впливу на неї є необхідною передумовою для подальшого аналізу та оцінки фінансового стану страхових компаній.

Фінансова стійкість страховика є однією з ключових категорій у теорії страхування, оскільки вона визначає здатність страхової компанії виконувати свої зобов'язання перед страхувальниками незалежно від впливу внутрішніх та зовнішніх факторів.

У сучасній літературі існує декілька підходів до тлумачення фінансової стійкості, що вказує на багатогранність даного поняття (табл.1.1).

Таблиця 1.1.

Підходи науковців до визначення поняття «фінансова стійкість страхової компанії»

Автор	Визначення	Ключова ознака підходу
В. Д. Базилевич [2]	Здатність виконувати взяті зобов'язання за договорами страхування за умови дії несприятливих чинників, а також змін в економічній кон'юктурі	Зобов'язальний підхід
О. Д. Вовчак [5]	Здатність страховика виконувати прийняті страхові зобов'язання за договорами страхування та перестрахування	Зобов'язальний підхід
А.О. Бойко [4]	Комплекс дій фінансового, інвестиційного та організаційного характеру, спрямованих на постійну підтримку балансу між витратами та зобов'язаннями страховика і фінансовими ресурсами, необхідними для їх покриття або виконання	Управлінський / ресурсний підхід
Р. Я. Пруц [36]	Економічна категорія, що характеризує такий стан фінансових ресурсів, їхнього розподілу та використання, за якого страхова компанія є платоспроможною та здатна своєчасно виконати свої зобов'язання в умовах негативного впливу зовнішніх чинників	Ресурсно-зобов'язальний підхід
Н. В. Ткаченко [47]	Такий стан організації грошових потоків, за якого страхова компанія здатна своєчасно та в повному обсязі виконувати зобов'язання, відновлювати фінансові показники за будь-якого несприятливого впливу та адаптуватися до економічного середовища для цілеспрямованого розвитку	Комплексний / інтегральний підхід
Журавка О. С., Темченко А. Р., Федорченко В. Г. [8]	Спроможність страховика стабільно виконувати зобов'язання, зберігати платоспроможність і ліквідність, адаптуватися до мінливих умов зовнішнього середовища відповідно до вимог Solvency II	Регуляторно-адаптивний підхід

Як свідчить аналіз наведених визначень, більшість авторів у центр поняття «фінансова стійкість страховика» ставить здатність компанії виконувати зобов'язання перед страхувальниками. Водночас сучасні підходи дедалі більше наголошують на динамічному характері фінансової стійкості - тобто не просто наявності достатнього обсягу ресурсів у певний момент, а здатності страховика адаптуватися, відновлюватись і розвиватись навіть за несприятливих умов. Найбільш повним і таким, що відображає сучасні реалії, видається комплексний підхід Н.В. Ткаченко, оскільки він охоплює одночасно

зобов'язальний, ресурсний і адаптивний аспекти, а також перспективу сталого розвитку страховика.

З позицій нормативно-правового регулювання слід зазначити, що поняття фінансової стійкості страховика нормативно не визначене, проте існує багато тлумачень цього поняття, а роль фінансової стійкості для страховиків є особливою, адже при реалізації страхової послуги страхувальник сплачує страховику страхову премію та розраховує, що в майбутньому при настанні страхового випадку страхова компанія повністю або частково покриє понесені збитки [27]. Ця специфіка страхової діяльності - отримання оплати авансом під майбутнє зобов'язання - принципово відрізняє страховиків від інших суб'єктів господарювання і пояснює особливі вимоги до їх фінансової стійкості.

Важливою теоретичною проблемою є класифікація факторів, що впливають на фінансову стійкість страховика. У науковій літературі їх прийнято поділяти на екзогенні (зовнішні) та ендогенні (внутрішні). До зовнішніх чинників відносять економічні, соціальні, психологічні, політичні та екологічні, а до внутрішніх - розмір власного капіталу, перестраховування, тарифну політику, структуру страхового портфеля та інвестиційну політику [14].

До зовнішніх факторів відносять:

- економічні (політична ситуація, умови зовнішньоекономічної діяльності, законодавство, інфляція, рівень конкуренції, рівень монополізації, фіскальна та монетарна політика);
- психологічні (репутація страховиків, довіра населення, схильність населення до заощадження, наявність негативного досвіду накопичення);
- соціальні (демографічні показники, рівень захворюваності, рівень забезпеченості медичним обслуговуванням);
- екологічні (навколишнє середовище, яке впливає на рівень захворюваності та смертності, державна політика у сфері захисту навколишнього середовища) [51].

В умовах воєнного часу особливого значення набуває воєнно-безпековий фактор, який вплинув на всі без винятку сфери діяльності страховиків.

До ключових внутрішніх (ендогенних) факторів, що безпосередньо перебувають під управлінським контролем страховика, відносять розмір та якість власного капіталу, обсяг і достатність страхових резервів, збалансованість страхового портфеля, ефективність тарифної та інвестиційної політики, якість перестраховального захисту [3].

Серед основних критеріїв забезпечення фінансової стійкості страховика виділяють: достатній розмір власного капіталу, оптимальну тарифну політику, збалансованість страхового портфеля, наявність безпечної та дієвої програми перестраховування, достатній розмір страхових резервів для здійснення майбутніх виплат, оптимальну програму розміщення страхових резервів та високий рівень платоспроможності страхової компанії [27].

Крім суто фінансових, науковці виокремлюють також нефінансові внутрішні фактори. Нефінансові фактори поділяються на загальні (організаційна структура, фінансове становище засновників, склад робітників) та управлінські (маркетингова політика, кадрова політика, налаштування комунікації між суб'єктами страхових відносин) [51]. Ці фактори, хоча й не відображаються безпосередньо у фінансових звітах, можуть мати вирішальне значення для формування стратегічної стійкості страховика в довгостроковій перспективі.

Важливо також наголосити на взаємодії між різними групами факторів. Даний поділ на екзогенні та ендогенні фактори можна вважати умовним, оскільки в залежності від ситуації, зміна одних факторів може спричинити зміну інших, відповідно їх вплив на рівень фінансової стійкості страхової організації є взаємообумовленим, а самотійно охопити та контролювати всі чинники страхової компанії неможливо, тому кожна страхова компанія сама визначає пріоритетні фактори впливу та забезпечує фінансову стійкість в залежності від них [51].

Підтвердженням прикладної значущості теоретичних підходів до аналізу факторів є результати сучасних наукових досліджень. Виявлено, що фінансова стійкість страхових компаній суттєво залежить від коефіцієнта фінансової автономії, коефіцієнта концентрації позикового капіталу, коефіцієнта фінансової залежності та коефіцієнта стійкості фінансування, що підтверджує першочергову роль структури капіталу серед чинників фінансової стійкості страховика [34].

Отже, економічна суть фінансової стійкості страховика є складною, багатовимірною категорією, що інтегрує ресурсний, зобов'язальний, адаптивний та управлінський аспекти. Фактори впливу на неї охоплюють широке коло зовнішніх і внутрішніх чинників, які перебувають у постійній взаємодії. Розуміння цієї складності є передумовою ефективного управління фінансовою стійкістю страхової компанії та забезпечення її довгострокової конкурентоспроможності.

1.2. Значення та необхідність забезпечення фінансової стійкості страхових компаній в умовах сьогодення

На сьогодні Україна живе в нестабільному політичному та економічному становищі, що впливає на діяльність суб'єктів господарювання та на рівень добробуту громадян. Невизначеність щодо наслідків економічних процесів у країні стримує розвиток підприємств, що, у свою чергу, призводить до постійної загрози ліквідації, а саме до їх неплатоспроможності та неконкурентоспроможності.

У зв'язку з цим суб'єкти господарювання повинні здійснювати свою справу, формуючи подальшу фінансову надійність, як для себе так і для своєї країни. Для забезпечення фінансової стабільності, компаніям необхідно навчитися реально оцінювати свої можливості та враховувати можливі зовнішні та внутрішні загрози.

За таких обставин, страховий ринок посідає одне з найважливіших місць, адже страховики є інвесторами, зокрема кошти страхової компанії можуть бути джерелом впровадження різноманітних проєктів. Страховий ринок можна вважати одним з критично важливих суб'єктів у фінансовій системі держави, оскільки він відіграє визначну роль для підвищення добробуту населення та розвитку країни.

Зокрема, страхування надає можливість людям захистити себе в умовах невизначеності, обираючи покриття ризиків, що найбільше їх турбують. Вигідним страховий ринок є для різних суб'єктів, як-от домогосподарства, підприємства, комерційні діячі, держава та фінансовий сектор [12].

Насамперед, для домогосподарств страхування виступає інструментом фінансового захисту від непередбачуваних подій, таких як хвороби, нещасні випадки, втрата майна чи працездатності. Це дозволяє зменшити фінансове навантаження у кризових ситуаціях і забезпечити певний рівень стабільності добробуту.

Для підприємств страховий ринок створює можливості мінімізації ризиків господарської діяльності, зокрема пов'язаних із виробництвом, транспортуванням, відповідальністю перед третіми особами та іншими операційними загрозами. Наявність страхового покриття сприяє безперервності бізнесу, підвищує інвестиційну привабливість та довіру з боку партнерів і кредиторів.

Для держави страховий ринок виконує соціально-економічну функцію, оскільки зменшує навантаження на бюджет у випадку надзвичайних ситуацій, сприяє стабілізації економіки та розвитку соціального захисту населення. Крім того, страхові компанії виступають інституційними інвесторами, акумулюючи значні фінансові ресурси та спрямовуючи їх у різні галузі економіки [49].

Фінансовий сектор також отримує вигоди від розвитку страхування, адже страхові компанії є активними учасниками фінансового ринку, взаємодіють із банками, інвестиційними фондами та іншими установами. Страховий ринок

забезпечує перерозподіл фінансових ресурсів, підвищує стійкість економічної системи та сприяє її довгостроковому розвитку.

Відповідно, великої значимості набуває і забезпечення фінансової стійкості страхових компаній, адже вона є головним критерієм гарантування страхового захисту, своєчасного виконання всіх своїх зобов'язань, розвитку та конкурентоспроможного функціонування страхового ринку загалом [51]. Це означає, що фінансові труднощі навіть одного великого страховика здатні викликати ланцюгову реакцію недовіри до всього ринку, позбавляючи тисячі страхувальників очікуваного захисту. Особливо гостро така проблема проявляється в умовах підвищеної невизначеності та масових страхових подій.

Як зазначають Журавка О. С., Темченко А. Р. та Федорченко В. Г., фінансова стійкість страхових компаній є основною умовою, за якої інститут страхування може повноцінно виконувати свою багатопланову роль у процесі суспільного відтворення, а також є не лише важливою передумовою їх виживання, але й запорукою успішної реалізації їх стратегічних цілей [8].

Ключовою функцією страхової компанії є своєчасне і повне відшкодування збитків страхувальнику при настанні страхового випадку, і здатність виконати це зобов'язання прямо залежить від фінансового стану компанії. Власний капітал страхової компанії виступає гарантією збереження її фінансової стійкості, адже забезпечує виконання зобов'язань страховика за умови недостатності страхових премій та прибутків від інвестиційної діяльності; така ситуація може бути спричинена внаслідок кумуляції ризиків одного виду або в результаті настання певних катастрофічних подій [27].

При масових страхових подіях - стихійних лихах, техногенних катастрофах або воєнних діях - лише компанії з достатнім власним капіталом та належно сформованими резервами зможуть виконати свої зобов'язання в повному обсязі. Страховики з недостатньою фінансовою базою в таких умовах неминуче стають неплатоспроможними, що підсилює ризики для всього страхового ринку. Саме тому значення фінансової стійкості страховиків набуває стратегічного характеру в контексті сучасних глобальних викликів.

Починаючи з 2022 року, українські страхові компанії функціонують в умовах безпрецедентного зовнішнього тиску, пов'язаного зі збройною агресією РФ [16]. Воєнний стан спричинив комплекс негативних впливів, що позначилася на фінансову стійкість страхових компаній.

По-перше, відбулося різке зростання страхових виплат, зокрема за договорами майнового страхування, КАСКО та обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності автовласників (далі - ОСЦПВ).

По-друге, надходження страхових премій значно скоротилися через втрату майна та вимушену міграцію частини населення.

Наступним негативним впливом повномасштабного вторгнення РФ стала нестабільність курсу гривні та інфляційний тиск, що знецінили активи, у яких розміщувалися страхові резерви.

По-четверте, окремі компанії зазнали прямих збитків через знищення або пошкодження власного майна та інфраструктури. Все це сукупно загостило проблему збереження фінансової стійкості на рівні, достатньому для виконання зобов'язань перед страхувальниками.

Водночас страховий ринок України продемонстрував здатність до адаптації. У 2024 році валові страхові премії перевищили 53 млрд грн, що на 12,9% більше порівняно з показником 2023 року, чистий фінансовий результат становив 3,9 млрд грн, збільшившись на 1,6 млрд грн порівняно з 2023 року, а технічні резерви становили 36,7 млрд грн [15]. Зазначені показники свідчать про відносну стабільність ринку та ефективність механізмів забезпечення фінансової стійкості навіть в умовах воєнного стану.

Фінансова стійкість страховика у цьому контексті - це не лише управлінська мета, а й законодавчо закріплена вимога.

Основним нормативним актом є Закон України «Про страхування» від 18.11.2021 №1909-IX (чинний з 01.01.2024), який визначає правові засади діяльності страховиків, вимоги до їх платоспроможності, системи управління та розкриття інформації з метою захисту клієнтів [10].

Відповідно до закону, платоспроможність забезпечується через дотримання вимог до капіталу платоспроможності та мінімального капіталу, що розраховуються залежно від масштабів діяльності страховика під контролем Національного банку України [24].

Додатково було запроваджено диференційований підхід до мінімального розміру статутного капіталу: 32 млн грн для страховиків non-life та 48 млн грн для компаній зі страхування життя, страховиків із ліцензіями на класи страхування відповідальності, кредитів, поруки та на здійснення діяльності з перестрахування.

Запровадження стандартів Solvency II є принципово важливим кроком, оскільки означає перехід від простого дотримання нормативів до ризик-орієнтованого підходу до регулювання: страховик зобов'язаний тримати такий обсяг регулятивного капіталу, який покриває його реальні ризики [23]. Нові вимоги передбачають розрахунок капіталу платоспроможності (SCR) та мінімального капіталу (MCR) страховика з використанням формул розрахунку відповідно до Solvency II; до 1 січня 2027 р. страховики розраховуватимуть капітал платоспроможності за спрощеним підходом з урахуванням показників страхових премій, страхових виплат, технічних резервів тощо [25].

Крім того, на системне регулювання фінансової стійкості страховиків спрямований Закон України «Про фінансові послуги та фінансові компанії», який встановлює вимоги до управління, фінансового менеджменту та системи ризик-менеджменту небанківських фінансових установ [11].

Таким чином, фінансова стійкість страхових компаній є системоутворюючим елементом не лише страхового ринку, а й фінансової системи та економіки держави загалом. Вона визначає здатність страховиків виконувати свою основну суспільну функцію - захист від ризиків, - одночасно забезпечуючи їхній внесок у стабілізацію економічного середовища через інвестиційну діяльність та формування довіри ринкових суб'єктів. Прогресивний розвиток нормативно-правового регулювання страхової діяльності в Україні, зокрема введення в дію Закону «Про страхування» №

1909-IX та підзаконних актів НБУ на засадах Solvency II, свідчить про усвідомлення законодавцем і регулятором цієї критичної ролі фінансової стійкості та прагнення забезпечити її системними правовими механізмами.

1.3. Методологічні підходи до оцінювання фінансової стійкості страхових компаній

Оцінювання фінансової стійкості страховика є невід'ємною складовою системи фінансового менеджменту страхової компанії, інструментом нагляду для регулятора та орієнтиром для потенційних страхувальників при виборі партнера. Методичні основи оцінювання фінансової стійкості передбачають застосування коефіцієнтного аналізу, структурно-функціонального, факторного та порівняльного методів, а також економіко-математичних підходів до інтерпретації відносних і абсолютних показників [16].

У науковій літературі не існує єдиного уніфікованого підходу до оцінювання фінансової стійкості страховика, що обумовлено як складністю самого об'єкта дослідження, так і багатовимірністю поняття «фінансова стійкість». Традиційно виокремлюють три основні методологічні підходи: коефіцієнтний, рейтинговий та регуляторний (нормативний). Кожен з них має власну логіку, переваги та обмеження, а їх сукупне застосування дозволяє отримати найбільш повне уявлення про фінансовий стан страховика.

Коефіцієнтний підхід є найбільш традиційним і широко застосовуваним інструментом оцінювання фінансової стійкості як у теоретичних дослідженнях, так і в практичній аналітичній роботі. Його сутність полягає в розрахунку системи відносних показників та їх зіставленні з нормативними або галузевими еталонними значеннями.

Для страховиків система коефіцієнтів суттєво відрізняється від загальноприйнятих показників фінансового аналізу підприємств виробничої сфери, оскільки враховує специфіку страхової діяльності: наявність страхових резервів як головної статті пасиву, особливості формування доходів і витрат,

роль перестраховування як механізму управління ризиком. Розглянемо основні коефіцієнти, що застосовуються в оцінюванні фінансової стійкості страховика.

До основних коефіцієнтів, що застосовуються в оцінюванні фінансової стійкості страховика, відносять такі, що наведені у табл. 1.2.

Таблиця 1.2

Основні показники оцінювання фінансової стійкості страхової компанії

Показник	Формула	Нормативне значення
Коефіцієнт фінансової автономії	Власний капітал / Валюта балансу	0,4-0,6
Коефіцієнт фінансової стійкості	(Власний капітал + Довгострокові зобов'язання) / Валюта балансу	0,7-0,9
Коефіцієнт фінансового важелю	Позиковий капітал / Власний капітал	0,5-1,0
Коефіцієнт фінансової стабільності	Власний капітал / Позиковий капітал	0,67-1,5
Коефіцієнт загальної ліквідності	Оборотні активи / Поточні зобов'язання	1,5-2,5
Частка участі перестраховиків, %	Премії, передані у перестраховування / Валові страхові премії	0,5 ≤
Коефіцієнт покриття страхових зобов'язань власним капіталом	Власний капітал / Страхові зобов'язання	0,3 ≤

Коефіцієнт фінансової автономії характеризує частку власного капіталу у загальній структурі джерел фінансування і є базовим індикатором ступеня залежності страховика від зовнішніх зобов'язань. Значення нижче нормативного свідчить про високий рівень фінансових ризиків, а вище - означає неповне використання потенціалу компанії [40].

Коефіцієнт фінансової стійкості відображає здатність компанії фінансувати свої активи за рахунок довгострокових джерел. Його значення вказує, яку частину активів компанія здатна фінансувати за рахунок постійного капіталу і капіталу, залученого на довгостроковій основі, а високе значення показника говорить про гарні перспективи розвитку компанії і низький ризик банкрутства [9].

Коефіцієнт фінансового важелю (левериджу) є одним з ключових індикаторів фінансової стійкості бізнесу. Він показує, наскільки компанія є залежною від залучених коштів у порівнянні з власним капіталом та прямо відображає рівень фінансового ризику та платоспроможності бізнесу.

Коефіцієнт фінансової стабільності є оберненим до коефіцієнта фінансової залежності і показує, скільки гривень власного капіталу припадає на кожну гривню залучених зобов'язань, а його високе значення говорить про низький рівень фінансових ризиків.

Коефіцієнт загальної ліквідності показує здатність підприємства погашати свої поточні зобов'язання за рахунок наявних оборотних активів. Якщо коефіцієнт має значення менше 1,0, то підприємство має проблеми з ліквідністю, а перевищення нормативного значення вказує на неефективне управління ресурсами.

Частка участі перестраховиків у страхових преміях характеризує залежність страховика від перестраховального захисту та відображає реальний рівень прийнятих на власне утримання ризиків. Надмірне значення показника може свідчити про надмірну залежність страховика від перестраховиків, а його мінімальне значення - про недооцінку ризику концентрації.

Коефіцієнт забезпеченості (покриття) власним капіталом страхових зобов'язань показує, якою мірою власний капітал покриває сформовані страхові резерви. Він є прямим відображенням фінансової стійкості організації, вказуючи на ті кошти, які не входять до виплати зобов'язань, проте направлені на підтримку та розвиток фінансової надійності страховика [14].

Незважаючи на простоту розрахунку та зручність порівняння у динаміці, коефіцієнтний підхід має суттєве обмеження: кожен окремий коефіцієнт відображає лише один аспект фінансового стану і не дозволяє сформулювати узагальнений висновок про рівень стійкості страховика [43].

Рейтинговий підхід до оцінювання фінансової стійкості страховика передбачає присвоєння компанії рейтингу фінансової надійності на підставі аналізу кількісних і якісних показників. Рейтинг фінансової надійності страхової компанії - це експертна оцінка, що відображає незалежну думку рейтингового агентства щодо можливості своєчасного та повного виконання страховою компанією своїх зобов'язань [7]. В Україні рейтингове оцінювання страховиків здійснюється переважно Національним рейтинговим агентством

«Рюрік» та агентством «Експерт-Рейтинг». Методологія рейтингового оцінювання охоплює кілька блоків показників. При оцінюванні фінансової надійності страховика агентство використовує кількісних показників ліквідності та платоспроможності [31].

Крім того, до системи рейтингового аналізу включаються показники капіталізації, якості активів і страхового портфеля, ефективності перестраховального захисту, прибутковості та ділової репутації.

Перевагою рейтингового підходу є те, що він поєднує формалізовані фінансові показники з експертними оцінками нефінансових чинників, які неможливо виразити у коефіцієнтах. У процесі розрахунку рейтингових показників аналітиками НРА «Рюрік» приймається до уваги кількість банківських установ, де зберігаються страхові резерви компанії, рівень кредитного рейтингу даних банків, строк та валюта вкладу та наявність прострочених зобов'язань за договорами страхування [7]. Разом з тим даний підхід є менш доступним для масового застосування внаслідок значної вартості незалежного рейтингування та суб'єктивності частини його складових.

Із запровадженням нового ЗУ «Про страхування» № 1909-IX та підзаконних актів НБУ, розроблених відповідно до Solvency II, в Україні було впроваджено новий регуляторний підхід до оцінювання фінансової стійкості страховиків. Запроваджено підходи, які базуються на принципах Solvency II, а статті 25-34 Закону регламентують формування страхових резервів, інвестиційну діяльність та вимоги до платоспроможності [13].

Центральними поняттями регуляторного підходу є капітал платоспроможності (SCR) та мінімальний капітал (MCR). Капітал платоспроможності відображає обсяг власних коштів, необхідний для покриття суттєвих ризиків страховика протягом одного року з імовірністю виживання не менше 99,5%. Спрощена формула розрахунку SCR за підходом Solvency II:

$$SCR = BSCR + SCR \text{ операц} - Adj \quad (1.1)$$

де BSCR (Basic SCR) - базовий капітал платоспроможності, що розраховується з урахуванням ефектів диверсифікації між модулями ризику:

$$BSCR = \sqrt{\sum_{i,j} Corr_{i,j} * SCR_i * SCR_j} + SCR_{\text{нмат}} \quad (1.2)$$

де $Corr_{i,j}$ - коефіцієнт кореляції між i^* -м та j^* -м модулями ризику відповідно до кореляційної матриці Solvency II; SCR_i , SCR_j - капітальні вимоги за i^* -м та j^* -м ризиками; $SCR_{\text{нмат}}$ - капітальна вимога за ризиком нематеріальних активів; $SCR_{\text{операц}}$ - капітальна вимога за операційним ризиком; Adj - коригування на поглинальну здатність технічних резервів і відстрочених податків.

Ключовим регуляторним індикатором платоспроможності є коефіцієнт покриття SCR:

$$KSCR = \frac{PK}{SCR} \geq 1,0 \quad (1.3)$$

де PK - наявний регуляторний капітал страховика (власні кошти, придатні для покриття SCR). Значення коефіцієнта нижче 1,0 є підставою для негайного регуляторного втручання НБУ, тоді як значення нижче коефіцієнта покриття MCR (також $\geq 1,0$) є підставою для відкликання ліцензії. У перехідний період до 1.01.2027 року страховики розраховують SCR за спрощеним підходом, що базується на показниках страхових премій, виплат та технічних резервів, а повноцінний формульний підхід Solvency II впроваджуватиметься поетапно.

Принциповою відмінністю регуляторного підходу Solvency II від попередньої системи є перехід від простого дотримання формальних нормативів до ризик-орієнтованого управління: страховик зобов'язаний тримати обсяг капіталу, який покриває його індивідуально розрахований рівень ризику. Фінансова стабільність страхової компанії залежить від того, наскільки ефективно вона управляє ризиками [51].

Отже, із розглянутих підходів має власну сферу застосування і жоден не є достатнім сам по собі. Комплексне поєднання усіх підходів забезпечує найбільш об'єктивну і комплексну картину фінансової стійкості страховика - необхідну передумову обґрунтованих управлінських рішень як на рівні самої компанії, так і на рівні регулятора.

РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ФІНАНСОВОГО СТАНУ ТА РІВНЯ СТІЙКОСТІ ПРАТ «СК «УНІВЕРСАЛЬНА»»

2.1. Організаційно-економічна характеристика діяльності та аналіз основних показників страхового портфеля за 2023-2025 роки

ПрАТ «Страхова компанія «Універсальна» (далі - Компанія) є одним із системних учасників страхового ринку України, що пройшло повний цикл створення, державної реєстрації та ліцензування відповідно до вимог чинного законодавства.

Основними та іншими видами економічної діяльності, яким підпорядковується Компанія, є:

- 65.12 Інші види страхування, крім страхування життя;
- 65.20 Перестрахування;
- 66.22 Діяльність страхових агентів і брокерів [33].

Метою Компанії є надання різноманітних страхових послуг на території України. Компанія здійснює свою діяльність на підставі єдиної ліцензії, що видана Національним банком України.

23 квітня 2024 року Національним банком України, який виступає єдиним регулятором ринку небанківських фінансових послуг, ПрАТ «СК «Універсальна» було переоформлено ліцензії на здійснення діяльності зі страхування відповідно до оновлених вимог законодавства. Компанія має 25 чинних ліцензій, що охоплюють класи страхування 1-18 (види страхування, інші ніж страхування життя), при цьому ліцензії на страхування життя (класи 19-23) товариство не отримувало, що визначає профіль його діяльності як ризикове страхування [41].

Відповідно до вимог законодавства про фінансовий моніторинг, Компанія зареєстрована як суб'єкт первинного фінансового моніторингу, про що свідчить наявність внутрішніх документів з питань фінансового моніторингу та

призначення відповідальних осіб. Структура власності Компанії є прозорою та відповідає вимогам НБУ щодо ідентифікації кінцевих бенефіціарних власників.

Зокрема, структура власності ПрАТ «Страхова компанія «Універсальна» має міжнародний склад акціонерів. Відповідно до даних, наведених у структурі власності Компанії станом на кінець 2025 р. материнською компанією ПрАТ «СК «Універсальна» є ТОВ «ЕФ.-ЕФ.-ЕЙЧ. ЮКРЕЙН ХОЛДІНГЗ», юридична особа, створена відповідно до законодавства України, яка володіє 99,99% акцій Компанії. FFHL Group Ltd. Канада є проміжною материнською компанією [32].

Fairfax Financial Holdings Limited (далі - Fairfax) є кінцевою контрольною стороною Компанії. Станом на 31 грудня 2025 року виконавчий директор Fairfax, пан Прем Ватса, прямо та опосередковано володіє 43,3% акцій статутного капіталу Fairfax і здійснює суттєвий вплив на Fairfax, що також робить його кінцевим бенефіціарним власником Компанії [46]. Детальніше структуру власності можна переглянути на у Додатку А.

На рівні корпоративного управління ПрАТ «Страхова компанія «Універсальна» діє відповідно до Статуту, затвердженого Загальними Зборами Акціонерів згідно з Протоколом №01/25 від 29.01.2025 року. Система органів управління є трирівневою та включає:

- Загальні Збори Акціонерів (далі - Загальні Збори);
- Наглядова рада Компанії (далі - Наглядова рада);
- Правління Компанії (далі - Правління).

Загальні Збори є вищим органом управління, що уповноважений приймати рішення з будь-яких питань діяльності Компанії. Наглядова Рада є колегіальним органом управління Компанії, що здійснює захист прав клієнтів, і в межах своєї компетенції визначає стратегію розвитку Компанії, здійснює її управління, контролює та регулює діяльність Правління. Правління є виконавчим органом Компанії, що здійснює управління поточною діяльністю. Кількісний склад Правління становить не менше 3 осіб. Така структура забезпечує чіткий розподіл повноважень та підзвітність виконавчого органу.

Середньооблікова кількість працівників Компанії у 2025 році становила 454 штатних одиниці [49]. Компанія має 24 департаменти й відділи та 31 підрозділ у різних регіонах України, що забезпечує широку територіальну присутність і доступність страхових послуг для клієнтів по всій країні. Текст Схему організаційної структури, актуальну станом на 05.01.2026, винесено до Додатку Б.

Функціональна структура Компанії охоплює напрями продажу страхових продуктів, фінансів, інформаційних технологій, врегулювання збитків, андеррайтингу, управління персоналом і правового забезпечення, перестраховування та спеціальних ризиків, а також розвитку продажів. Кожен із напрямів має чітко визначені завдання та підпорядковується Правлінню, що забезпечує координацію діяльності усіх структурних одиниць.

Страховий портфель Компанії є диверсифікованим і охоплює широкий спектр ризикових продуктів. Провідними видами страхування є медичне (ДМС - корпоративне та особисте), автострахування (КАСКО, ОСЦПВ, «Зелена картка»), майнове страхування та страхування відповідальності.

За структурою премій у 2025 році найбільшу частку займали КАСКО - 1 026 082 тис. грн у зв'язку зі зростанням вартості автомобілів та запчастин серед інших факторів та медичне страхування - 799 099 тис. грн, що відображає загальноринкову тенденцію зростання попиту на корпоративні медичні програми в умовах воєнного часу. Страхування від нещасних випадків (279 631 тис. грн), фінансових ризиків (244 511 тис. грн) та ОСЦПВ (197 405 тис. грн) знаходилися на майже однаковому рівні. Це відповідає структурі страхового ринку України загалом, де транспортне та особисте страхування разом формують понад 80% ринкових надходжень [26].

Якість страхових продуктів Компанії підтверджується перемогами на різних преміях та посіданнях в рейтингах. Зокрема, Компанія перемогла у національній премії FinAwards 2025 у номінації «Найкращий продукт СК: ДМС» для бізнесу» та зайняла 5-те місце у номінації «Найкращий продукт СК: Автоцивілка». Окрім цього, ПрАТ «СК «Універсальна» займала високі позиції у

ТОП-3 стосовно лідерства у страхуванні воєнних ризиків, лідерства динамічного розвитку та найкращого корпоративного страхового партнера у ТОП 100 - рейтингу найбільших 2025.

Додатково, НБУ уперше оприлюднив перелік страховиків, які отримали статус значимих станом на 1 січня 2026 року, до складу якого входить і ПрАТ «СК «Універсальна» [21]. Страхові компанії вважаються значущими, якщо за останні три календарні роки середній обсяг їхніх річних премій від населення перевищував 1 млрд грн. Відповідно, спостерігається висока конкурентна позиція у Компанії, що призвела до присвоєння даного титулу.

Динаміка страхових премій свідчить про стабільне нарощування масштабів діяльності Компанії впродовж усього аналізованого періоду. За 2024 рік обсяг валових страхових премій склав орієнтовно 2 534 858 тис. грн (+26,43%). У 2025 році показник зріс до 3 192 145 тис. грн, що становить приріст на 25,97%. Чисті зароблені премії при цьому досягли 2 820 993 тис. грн (+28,75%). Узагальнену динаміку показників страхової та фінансової діяльності наведено у таблиці 2.1.

Таблиця 2.1

Основні показники страхової та фінансової діяльності ПрАТ «СК
«Універсальна» з 2023-2025 рр.

тис. грн

Показник	2023 рік	2024 рік	2025 рік	Зміна 2025/2024, %
1	2	3	4	5
Чисті зароблені страхові премії	1 685 249	2 190 760	2 820 993	+28,77
Премії підписані, валова сума	2 005 025	2 534 868	3 192 145	+25,93
Премії, передані у перестрахування	114 046	96 077	143 906	+49,78
Коефіцієнт перестрахування, %	5,69	3,79	4,51	+18,99
Чисто понесені збитки за страховими виплатами	698 678	900 713	1 156 655	+28,42
Рівень виплат, %	34,92	33,32	35,19	+5,62

Продовження табл. 2.1

1	2	3	4	5
Зобов'язання за страховими контрактами	597 821	786 608	940 960	+19,62
Власний капітал	740 380	974 238	1 965 938	+29,94
Баланс	1 472 317	1 946 321	2 492 174	+28,04

Джерело: складено автором на основі даних [Додатки В, Г, Д]

Участь перестраховиків у портфелі залишається незначною: коефіцієнт перестраховування у 2024 році склав лише 3,79%, що свідчить про здатність Компанії самостійно утримувати переважну частку ризиків. Серед міжнародних партнерів-перестраховиків – General Reinsurance AG (Німеччина), SCOR SE (Франція), Swiss Reinsurance Company (Швейцарія), Chubb (Нідерланди) та Lloyd's (Велика Британія) [29], що підтверджує відповідність страхового портфеля міжнародним стандартам надійності.

Обсяг страхових виплат також зростає, однак темп їх приросту відстає від темпу зростання премій, що є позитивним сигналом ефективності андеррайтингової політики. За 2023 рік виплати становили 698 678 тис. грн. За 2024 рік виплати зросли до 900713 тис. грн, а рівень виплат знизився до 33,32% - на 1,6 в. п.. Для порівняння, середній рівень виплат по ринку у 2024 році становив 39,3%, тобто Компанія демонструє результат, кращий за ринковий, на 6 в. п. Впродовж 2025 року страхові виплати становили 1 156 655 тис. грн, що на 28,42% більше, порівняно з показником 2024 року, при цьому рівень виплат покращив тенденцію до 35,19% [38].

Ринкова позиція Компанії посилюється з кожним роком. У 2023 році ПрАТ «СК «Універсальна»» піднялася у рейтингу страховиків України на 9-у позицію за обсягом виплат, а впродовж 2024-2025 рр. посідала 10-ту сходинку. Рейтингове агентство «Стандарт-Рейтинг» підтверджує кредитний рейтинг і рейтинг фінансової стійкості Компанії на рівні «uaAAA» - найвищому за національною шкалою - за підсумками як 2024-2025 рр. [17;41].

Таким чином, ПрАТ «СК «Універсальна»» є організаційно зрілою та економічно ефективною страховою компанією з прозорою міжнародною структурою власності, сформованою системою корпоративного управління та диверсифікованим страховим портфелем. Щорічне зростання валових премій на 26-34% при рівні виплат, нижчому за ринковий, підтверджує стійку конкурентну позицію Компанії та ефективність її бізнес-моделі в умовах воєнного стану в Україні.

2.2. Аналіз фінансових результатів діяльності ПрАТ «СК «Універсальна»» за 2023-2025 роки

Проведений аналіз фінансової звітності ПрАТ «СК «Універсальна»» за 2023-2025 роки дозволяє оцінити динаміку основних показників діяльності Компанії, визначити ключові тенденції у формуванні доходів та витрат, а також охарактеризувати його фінансовий стан та рівень прибутковості в умовах воєнного стану. Детально динаміку структури доходів ПрАТ «СК «Універсальна»» за 2023-2025 рр. було розглянуто у таблиці 2.2.

Таблиця 2.2

Динаміка структури доходів ПрАТ «СК «Універсальна»» за 2023-2025 рр.

тис. грн

Показник	2023 рік	2024 рік	2025 рік	Зміна 2024/2023, %	Зміна 2025/2024, %
1	2	3	4	5	6
Валові страхові премії	2 005 025	2 534 868	3 192 145	+26,43	+25,93
Премії, передані у перестраховування	(114 046)	(96 077)	143 906	-15,76	+49,78
Чисті страхові премії	1 890 979	2 438 791	3 048 239	+28,97	+24,99
Чисті зароблені страхові премії	1 685 249	2 190 760	2 820 993	+30,00	+28,77

Продовження табл. 2.2

1	2	3	4	5	6
Інвестиційний дохід	115 555	168 337	142 989	+45,68	-15,06
Інші операційні доходи	20 143	63 688	18 141	+216,18	-71,52

Джерело: складено автором на основі даних [Додатки В, Г, Д]

Загальний обсяг валових страхових премій Компанії демонструє стабільне зростання протягом досліджуваного періоду. Якщо у 2023 році було зібрано 2 005 025 тис. грн, то у 2024 році цей показник зріс до 2 534 868 тис. грн, а у 2025 році досяг 3 192 145 тис. грн.

Таким чином, за два роки приріст склав 59,2%. У 2023 році темпи зростання інвестиційних доходів були особливо високими та становили 45,68%, що пояснюється зростанням процентних доходів за інвестиціями у боргові цінні папери та переоцінкою фінансових активів. У 2025 році показник пішов на спад на 15,06%, що пов'язано з втратами від курсових різниць за інвестиціями та зменшенням бази переоцінки через її здійснення попереднього року.

Залучення коштів клієнтів є основою операційної діяльності Компанії і має низку характерних особливостей, які простежуються у динаміці страхових премій. Аналіз даних, наведених у таблиці в Додатку Е, дозволяє виявити ключові тенденції у формуванні страхового портфеля.

Важливо зауважити, що на момент написання Кваліфікаційної роботи обсяг залучених премій за видами страхування за 2025 рік не був опублікований, тому порівнювалися 2022-2024 рр..

Ключовими драйверами зростання доходів виступили декілька видів страхування: КАСКО, добровільне медичне страхування, туристичне страхування та страхування фінансових ризиків. КАСКО, яке є найбільшим сегментом портфеля, зросло на 37,25% у 2024 році завдяки активізації продажів нових автомобілів та відновленню автокредитування. Добровільне медичне

страхування, яке є другим за обсягом сегментом, зросло на 26,21% (до 731 101 тис. грн) через підвищений попит на послуги в умовах війни.

Страхування фінансових ризиків продемонструвало зростання на 61,97%, що пов'язано з розвитком партнерських програм із банками та фінансовими компаніями. Особливо слід відзначити агрострахування, яке зросло у 62 рази (з 502 тис. грн до 31 514 тис. грн), хоча це пояснюється ефектом надзвичайно низької бази попереднього року.

Туристичне страхування також показало значне зростання: у 2024 році обсяг премій збільшився на 46,5% (до 51 094 тис. грн), що пов'язано з поступовим відновленням міжнародного туризму та зростанням попиту на виїзні подорожі. Зокрема, туристичне страхування є одним із ключових роздрібних продуктів Компанії, призначеним для захисту громадян під час подорожей за кордон або всередині країни.

За договором страхування Компанія забезпечує покриття медичних витрат (амбулаторне та стаціонарне лікування, екстрена стоматологія), медичну евакуацію, репатріацію тіла, страхування багажу, нещасного випадку та цивільно-правової відповідальності.

Договір туристичного страхування укладається на конкретну поїздку (від 1 дня до 1 року) з можливістю одноразового або багаторазового використання. Страхова сума визначається залежно від обраної програми страхування, країни подорожі та тривалості поїздки.

Компанія пропонує три основні програми туристичного страхування: «Silver» - покриває медичні витрати до 30 000 євро; «Gold» - додатково включає страхування багажу, нещасного випадку та відповідальності перед третіми особами (ліміт до 50 000 євро); «GoldSport» - призначена для активного відпочинку (лижі, дайвінг, гірський туризм) з розширеним покриттям спортивних травм (ліміт до 100 000 євро) [48].

Організацію допомоги за кордоном забезпечує асистансна компанія EnsuriaAssistance. Застраховані особи мають цілодобовий доступ до центру за телефоном, зазначеним у страховому полісі [28].

Наочно переглянути процес зміни надходжень страхових премій за ключовими страховими продуктами можна на рис. 2.1 нижче.

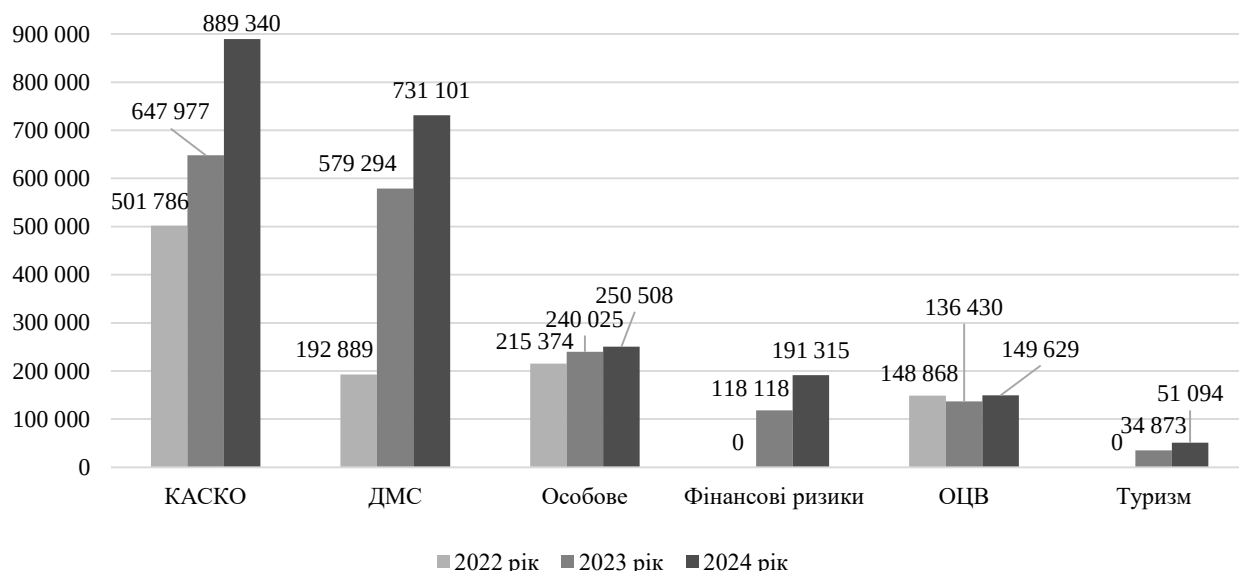

Рис. 2.1. Динаміка ключових страхових продуктів ПрАТ «СК «Універсальна»» за 2022-2024 рр.

Джерело: складено автором на основі даних [49]

Поряд зі зростанням доходів, зростали основні компоненти витратної частини, що корелює з розширенням бізнесу. Зокрема витрати на послуги зросли на 26,33% у 2024 році до 1 943 022 тис. грн та на 24,4% у 2025 році до 2 417 840 тис. грн. Слід зазначити, що темпи зростання доходів від страхування (25,7%) дещо перевищують темпи зростання витрат на страхові послуги, що є позитивним сигналом щодо підвищення ефективності страхової діяльності.

У складі витрат на страхові послуги чисті страхові виплати у 2025 році становили 1 118 953 тис. грн проти 945 784 тис. грн у 2024 році на 18,3%. Комісійна винагорода страховим агентам та брокерам зросла з 732 638 до 976 375 тис. грн на 33,3%, що відображає інтенсифікацію аквізиційної діяльності. Податок на страхові премії збільшився з 50 899 до 64 870 тис. грн - зростання на 27,4%, що є прямим наслідком збільшення обсягу підписаних премій.

Динаміку страхових виплат за ключовими продуктами зображено у табл. 2.3 нижче. Важливо зазначити, що на момент написання Кваліфікаційної роботи

дані за 2025 рік не були опубліковані, тому за досліджуваний період було обрано 2022-2024 рр.

Таблиця 2.3

Динаміка страхових виплат за ключовими продуктами ПрАТ «СК
«Універсальна» за 2022-2024 роки

тис. грн

Страховий продукт	2022 рік	2023 рік	2024 рік	Зміна 2023/2022, %	Зміна 2024/2023, %
КАСКО	158 066	213 832	279 020	+35,29	+30,49
Добровільне медичне страхування (ДМС)	98 920	297 269	375 780	+200,51	+26,41
Страхування майна	35 544	37 765	51 692	+6,25	+36,89
ОСЦПВ	41 683	49 115	53 845	+17,84	+9,63
Авіастрахування	22 235	12 287	7 602	-44,74	-38,13
Інші види	6 221	88 410	132 774	+1 321,0	+50,18
Всього виплат	362 669	698 678	900 713	+92,64	+28,91

Джерело: складено автором на основі даних [Додатки В, Г, Д]

Найбільший обсяг виплат у 2024 році припав на ДМС та КАСКО, що відповідає структурі премій. Виплати за ДМС у 2023 році зросли більш, ніж утричі (+200,5%) через відновлення планової медичної допомоги, а у 2024 році темпи зростання сповільнилися до 26,41%.

Виплати за КАСКО зростають стабільно високими темпами (+35,3% у 2023 році, +30,5% у 2024 році) через збільшення кількості застрахованих авто та зростання вартості ремонту. Авіастрахування демонструє зниження виплат у зв'язку з закриттям повітряного простору. Рівень виплат у 2024 році склав: за ДМС - 51,4%, за страхуванням майна - 41,0%, за КАСКО - 31,4%, за туристичним страхуванням - 9,3%.

Динаміку фінансових результатів діяльності Компанії за 2022-2024 роки наведено в таблиці 2.4.

Таблиця 2.4

Динаміка фінансових результатів ПрАТ «СК «Універсальна» за 2023-2025 рр.

тис. грн

Показник	2023 рік	2024 рік	2025 рік	Зміна 2024/2023, %	Зміна 2025/2024, %
Чисті зароблені страхові премії	1 685 249	2 190 760	2 820 993	+30,00	+28,77
Чистий результат страхової діяльності	137 554	231 465	353 557	+68,27	+52,75
Чистий результат інвестиційної діяльності	115 555	168 337	142 989	+45,68	-15,06
Прибуток до оподаткування	173 219	287 286	353 638	+65,85	+23,10
Чистий прибуток	142 040	233 858	291 700	+64,64	+24,73

Джерело: складено автором на основі даних [Додатки В, Г, Д]

За даними табл. 2.5 усі показники протягом досліджуваного періоду зростали, окрім чистого результату від інвестиційної діяльності у 2025 році, що може бути пов'язано з тим, що компанія вклала кошти в активи, але термін окупності ще не минув за ними.

Оцінюючи рентабельність діяльності, варто розрахувати ключові показники (табл.2.5).

Таблиця 2.5

Основні показники діяльності ПрАТ «СК «Універсальна» за 2023-2025 рр.

%

Показник	2023 рік	2024 рік	2025 рік
Рентабельність власного капіталу	10,59	27,28	26,04
Рентабельність страхових послуг	22,80	11,46	13,32
Коефіцієнт збитковості	58,25	40,53	38,14
Комбінований коефіцієнт	77,20	83,25	82,41

Джерело: складено автором на основі даних [Додатки В, Г, Д]

Рентабельність страхових послуг у 2025 році становила 13,3%. Таким чином, маржа страхового бізнесу зросла на 1,8 відсоткових пункти, що є позитивною тенденцією. Незважаючи на деяке зниження ROE, показник є на вражаючому рівні, що свідчить про ефективне використання ВК компанії. Зниження коефіцієнта збитковості на 2,4 відсоткових пункти є позитивним явищем і свідчить про покращення якості андеррайтингу та управління ризиками. Комбінований коефіцієнт має значення нижче 100% та підтверджує, що страхова діяльність є прибутковою без урахування інвестиційного доходу.

Аналіз свідчить, що ПрАТ «СК «Універсальна» демонструє стабільне зростання фінансових показників за 2023-2025 рр. Доходи зростають завдяки диверсифікованій структурі страхового портфеля, де ключовими драйверами є КАСКО, ДМС та страхування фінансових ризиків [42]. Показники демонструють позитивну динаміку: рентабельність власного капіталу у 2025 році склала 26%. Основним ризиком залишається поступове зростання рівня виплат, що потребує подальшого контролю за збитковістю для збереження високої рентабельності в довгостроковій перспективі.

2.3. Оцінка платоспроможності, ліквідності та достатності капіталу ПрАТ «СК «Універсальна»»

Оцінка фінансової стійкості страхової компанії здійснюється відповідно до загальних методологічних підходів фінансового аналізу та з урахуванням специфіки регулювання страхової діяльності, встановленої Постановою Правління НБУ №201 від 29 грудня 2023 року [35] та Законом України «Про страхування» №1909-IX від 18 листопада 2021 року [10].

Загальна сума активів СК «Універсальна» зросла з 1 946 321 тис. грн у 2024 році до 2 492 174 тис. грн у 2025 році, що відповідає приросту на 28,0%. Одночасно власний капітал зріс з 974 238 до 1 265 938 тис. грн (+29,9%), а загальна сума зобов'язань - з 972 083 до 1 226 236 тис. грн (+26,1%). Ці дані відображено у таблиці 2.7 у Додатку Ж.

Основними складовими активів впродовж досліджуваного періоду були грошові кошти та їх еквіваленти, що з 2023 року зросли у майже 5 разів у 2025 році та становили 861 804 тис. грн, що пов'язано з зростанням коштів в іноземній валюті у зв'язку з нестабільною ситуацією на валютному ринку, та депозити в банках, що становили 35,9% у 2025 році або 895 146 тис. грн.

Для оцінки також було виокремлено показники оцінки фінансової стійкості Компанії, розраховані за період 2023-2025 рр. та наведені у табл. 2.8.

Таблиця 2.8

Зведені показники стійкості фінансового стану ПрАТ «СК «Універсальна» за 2023-2025 рр.

Показник	2023 рік	2024 рік	2025 рік	Норматив
Коефіцієнт автономії	0,513	0,501	0,508	$\geq 0,3$
Коефіцієнт левериджу	0,987	0,998	0,969	0,5-1
Коефіцієнт фінансової стійкості	0,996	0,954	0,953	0,7-0,9
Коефіцієнт фінансової стабільності	1,054	1,002	1,032	0,67-1,5
Коефіцієнт загальної ліквідності	17,84	19,32	18,67	1,5-2,5
Частка участі перестраховиків, %	5,69	3,79	4,51	$0,5 \leq$
Коефіцієнт покриття страхових зобов'язань власним капіталом	1,30	1,24	1,35	$0,3 \leq$

Джерело: складено автором на основі даних [Додатки В, Г, Д]

Серед пасивів найбільшу частку займає власний капітал, що впродовж аналізованого періоду майже не змінювався та знаходився на достатньому рівні, що також вказує на фінансову стійкість компанії. Зокрема, коефіцієнт фінансової автономії, який показує частку власного капіталу у загальній сумі активів за 2023 рік становив 51,3%, за 2024 рік - 50,1% та у 2025 році даний показник становив 50,8%. Значення близько 50% є оптимальним для страховика: компанія залучає зобов'язання в обсязі, приблизно рівному власному капіталу, що є ознакою збалансованої фінансової структури.

Коефіцієнт левериджу або фінансового важелю є показником співвідношення між позиковим і власним капіталом компанії. За 2023 рік даний

показник становив 0,987, за 2024 рік - 0,998 та за 2025 рік цей показник становив 0,969. Нормативне значення в межах 0,5-1. Зниження коефіцієнта левериджу з 0,998 до 0,969 означає, що на кожную гривню власного капіталу у 2025 році припадає 0,97 грн. зобов'язань (проти 1,00 грн. у 2024 році), що свідчить про зміцнення фінансової структури.

Коефіцієнт фінансової стійкості визначає рівень незалежності від зовнішніх кредиторів та здатність бізнесу погашати борги. Нормативне значення від 0,6 до 0,8. Впродовж аналізованого періоду показник перевищував нормативні значення та становив: у 2023 році 0,996, у 2024 році - 0,954, та у 2025 році - 0,953. Такі дані можуть свідчити про може надто консервативну стратегію. Компанія має значні власні резерви, але недостатньо використовує ефект фінансового важеля для розширення.

Коефіцієнт фінансової стабільності визначає частку залучених коштів, що припадає на кожную гривню ВК підприємства. Нормативне значення становить 0,67-1,5. Впродовж 2023-2025 рр. даний показник знаходився в межах діапазону. Зокрема, у 2023 році він становив 1,054, у 2024 році - 1,002 та у 2025 році - 1,032. Тобто, на кожную гривню зобов'язань припадає понад 1 грн власного капіталу.

Для оцінки ліквідності компанії застосовується коефіцієнт загальної ліквідності, що визначається як відношення оборотних активів до поточних зобов'язань. Таким чином, коефіцієнт покриття оборотними активами поточних зобов'язань у 2023 році становив 17,84, у 2024 році - 19,32 та у 2025 році - 18,67, що є надзвичайно високими показниками при нормативному 1,5-2,5, що свідчить про абсолютну спроможність компанії покривати поточні фінансові зобов'язання.

Важливим показником ліквідності є також частка участі перестраховиків у страхових преміях [18]. У 2023 році даний показник дорівнював 5,69%, у 2024 р. - 3,79% та у 2025 році - 4,51%. Норматив повинен бути не вище 0,5. Рівень перестраховування є незначним у всіх роках, що свідчить про здатність компанії самостійно утримувати переважну частину ризиків.

Оцінка платоспроможності страхової компанії в українському регуляторному середовищі здійснюється відповідно до Постанови НБУ №201 «Про затвердження Положення про встановлення вимог щодо забезпечення платоспроможності та інвестиційної діяльності страховика» від 29.12.2023 року. За заявою компанії, зафіксованою у фінансовій звітності компанія дотримувалась зовнішньо встановлених вимог до капіталу впродовж аналізованого періоду. Це є принциповою відміткою, що підтверджує регуляторну відповідність СК.

Відповідно до чинного законодавства, мінімальний розмір статутного капіталу для страховиків, що мають ліцензію на ведення діяльності з прямого страхування за класами 10-15, становить 48 мільйонів гривень, а для інших - 32 мільйони гривень. Зареєстрований капітал СК «Універсальна» становить 192 700 тис. грн. і залишається незмінним протягом усього аналізованого періоду, що значно перевищує мінімально встановлені вимоги у понад чотири рази.

Коефіцієнт покриття власним капіталом страхових зобов'язань є важливим показником платоспроможності. На кінець 2023 року він становив 1,3, тобто власний капітал перевищує зобов'язання за страховими контрактами на 30%, на кінець 2024 року - 1,24 та на кінець 2025 року він становив 1,35, тобто власний капітал перевищує страхові зобов'язання на 35%. Таким чином, за 2025 рік цей показник покращився після спаду в 2024 році, що свідчить про зростання запасу фінансової міцності компанії після деякої турбулентності.

Відповідно, коефіцієнт покриття ВК за 2023-2025 рр. становив: у 2023 році - 2,175, у 2024 році - 2,221 та у 2025 році - 2,307. Дані розрахунки свідчать про значний запас фінансової міцності Компанії та відповідності вимогам ЗУ «Про страхування».

Окремої уваги заслуговує структура зобов'язань компанії. Зобов'язання за страховими контрактами є найбільшою статтею зобов'язань і зросли у 2025 році на 19,6% та становили 940 960 тис. грн. Вони становлять 76,7% загальної суми зобов'язань, що є типовим для страховиків. Важливо, що значну частину

страхових резервів покривають активи за контрактами перестрахування та відповідні ліквідні фінансові активи.

Для оцінки якості активів слід звернути увагу на структуру інвестиційного портфеля, що виокремлена у табл. 2.9.

Таблиця 2.9

Структура інвестиційного портфеля ПрАТ «СК «Універсальна» за 2023-2025 рр.

тис. грн

Показник	2023 рік	2024 рік	2025 рік	Зміна 2025/2024, %
Грошові кошти та їх еквіваленти, у тому числі:	172 546	575 677	861 804	+49,71
- <i>Строкові депозити до 3 місяців</i>	11 361	211 568	546 817	+158,47
- <i>Кошти на поточних рахунках та рахунках до запитання</i>	161 202	364 109	314 987	-13,49
Депозити в банках	636 585	716 563	895 146	+24,92
Інвестиції у боргові цінні папери, у тому числі:	358 938	298 664	292 420	-2,09
- <i>Державні облігації України</i>	348 083	278 564	272 288	-2,25
- <i>Корпоративні облігації</i>	10 855	20 907	20 992	+0,41
- <i>Резерв під очікувані кредитні збитки</i>	-	- 807	- 860	+6,57
Інвестиційна нерухомість	9 289	13 639	14 346	+5,19

Джерело: складено автором на основі даних [Додатки В, Г, Д]

Грошові кошти та їх еквіваленти демонструють найбільш динамічне зростання серед усіх категорій активів - з 172 546 тис. грн у 2023 році до 861 804 тис. грн у 2025 році, тобто зростання у 5 разів за два роки. Ключовим драйвером цього приросту стало різке збільшення обсягу строкових депозитів до 3 місяців - з 11 361 тис. грн до 546 817 тис. грн (+158,47% за 2025 рік). Це свідчить про свідоме переміщення вільної ліквідності у короткострокові дохідні інструменти замість утримання коштів на поточних рахунках, залишок яких, навпаки, скоротився на 13,49% у 2025 році.

Банківські депозити зросли на 24,92% у 2025 році, залишаючись найбільшою окремою статтею фінансових активів. У сукупності з грошовими коштами це формує потужну ліквідну подушку, яка забезпечує оперативне фінансування страхових виплат.

Інвестиції у боргові цінні папери демонструють поступове скорочення - з 358 938 тис. грн у 2023 році до 292 420 тис. грн у 2025 році. Основу портфелю складають ОВДП, частка яких у загальному портфелі цінних паперів становить 93,1%. Незважаючи на поступове скорочення абсолютного обсягу ОВДП, їх домінування у структурі підкреслює орієнтацію Компанії на суверенні інструменти як найбільш надійний актив в умовах воєнного часу. Формування резерву під очікувані кредитні збитки за борговими цінними паперами свідчить про обачний підхід до оцінки кредитного ризику портфеля.

Інвестиційна нерухомість зростає помірними темпами і залишається незначною за обсягом статтею, що підтверджує її другорядну роль в інвестиційній стратегії Компанії.

Зважаючи на інвестиційну діяльність, що здійснює ПрАТ «СК «Універсальна»», можна зробити висновок, що Компанія притримується типу інвестиційної політики як ліквідний або поміркований з метою забезпечення виконання страхових зобов'язань і підтримки ліквідності. Тобто, страхова компанія концентрується на депозитах і державних цінних паперах зі стисненим ризиком, а не здійснює агресивні інвестиції в акції чи ризикові активи.

Компанія розміщує кошти переважно у банках із рейтингом uaAAA-uaA, а в боргові цінні папери - у державні облігації України та корпоративні облігації. Уся сума грошових коштів та їх еквівалентів класифікована за рівнем uaAAA-uaA, що підтверджує консервативну інвестиційну політику.

Аналіз усіх наведених показників дає підстави зробити однозначний висновок: СК «Універсальна» є фінансово стійкою та платоспроможною страховою компанією. Усі розраховані коефіцієнти відповідають або суттєво перевищують нормативні значення. Власний капітал стабільно зростає, перевищуючи загальну суму страхових зобов'язань. Ліквідність активів є

надмірно достатньою. Інвестиційний портфель відзначається консервативністю та зосередженістю у надійних інструментах.

Єдиним суттєвим ризиком залишається фактор невизначеності, пов'язаний із тривалою збройною агресією Росії проти України. Аудитори вказали на суттєву невизначеність щодо подальшої безперервної діяльності, не модифікуючи при цьому своєї думки щодо достовірності фінансової звітності. Керівництво компанії у своїх прогнозах на наступні 12 місяців обґрунтовано очікує наявності достатніх ресурсів для підтримання операційної діяльності та виконання всіх фінансових та страхових зобов'язань.

Отже, проведений аналіз засвідчив, що ПрАТ «СК «Універсальна»» є фінансово стійкою та платоспроможною страховою компанією. Упродовж 2023–2025 років Компанія демонструє стабільне зростання валових премій, чистого прибутку та власного капіталу, а всі розраховані коефіцієнти фінансової стійкості відповідають нормативним значенням або суттєво їх перевищують.

Диверсифікований страховий портфель, консервативна інвестиційна політика та ефективне управління витратами формують надійне підґрунтя для подальшого розвитку Компанії.

РОЗДІЛ 3. НАПРЯМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ СТРАХОВОЇ КОМПАНІЇ В УМОВАХ НЕВИЗНАЧЕНОСТІ

3.1. Проблеми забезпечення фінансової стійкості страхових компаній

Забезпечення фінансової стійкості страхових компаній в умовах сучасних викликів є одним із ключових завдань як для самих страховиків, так і для регуляторів страхового ринку. В Україні ця проблема набула особливої гостроти з початком повномасштабного воєнного вторгнення у лютому 2022 року, яке суттєво трансформувало економічне середовище, поглибило системні ризики та загострило внутрішні проблеми страхової галузі. Було виокремлено низку ризиків, що прямо чи опосередковано впливають на фінансову стійкість страхових компаній, серед яких економічні, воєнні, валютні ризики та інші (рис. 3.1).

Економічні ризики	Зниження доходів населення та бізнесу
	Зростання цін на об'єкти страхування
	Макроекономічна нестабільність
Воєнні ризики	Відсутність резервів і методологічної бази
	Недоступність перестрахування
	Неможливість оцінки
	Знищення активів компаній та міграція клієнтів
Валютні ризики	Девальвація гривні та волатильність курсу
	Валютні обмеження
Структурні проблеми ринку	Низька страхова культура
	Висока концентрація ринку
	Нерозвиненість перестрахування
	Скорочення кількості гравців
Внутрішні проблеми компаній	Недостатні страхові резерви
	Відсутність стрес-тестування
	Застарілі актуарні методи
	Недостатня автоматизація

Рис. 3.1. Проблеми забезпечення фінансової стійкості страхових компаній
України в умовах воєнного стану

Джерело: складено автором на основі даних [22;39;45]

Серед економічних ризиків, що безпосередньо впливають на фінансову стійкість страховиків, особливе місце посідають макроекономічна нестабільність, зниження реальних доходів населення та бізнесу, а також різке скорочення платоспроможного попиту на страхові послуги. Відповідно до звіту Національного банку України, починаючи з 2022 року реальний ВВП країни скоротився на значну частку, а рівень безробіття суттєво зріс, що призвело до відтоку клієнтів зі страхового ринку [22]. Окремої уваги заслуговує інфляційний тиск: зростання споживчих цін скорочує реальну вартість страхових премій, а здорожчання будівельних матеріалів і медичних послуг суттєво збільшує витрати на врегулювання збитків. Це ставить страховиків у ситуацію «цінових ножиць», коли доходи знижуються, а виплати зростають.

Паралельно зростають зобов'язання страхових компаній через збільшення кількості страхових подій у зонах активних бойових дій, що значно перевищує попередні актуарні розрахунки, та через зростання цін на ходові об'єкти страхування, як імпортне обладнання, машини та запчастини до них.

Воєнні ризики утворюють окрему, надзвичайно складну групу загроз для страховиків. Загалом, страхування формується на можливості оцінити та покрити ризик. Війна порушує дану логіку, тому ускладнює створення якісного та рентабельного продукту на ринку України.

Фізичне знищення активів компаній, розміщених на окупованих або прифронтових територіях, унеможлиблює нормальне ведення бізнесу. Крім того, масштабні міграційні процеси призвели до скорочення клієнтської бази в цілих регіонах. Як наслідок, особливо гостро постає питання страхування воєнних ризиків: більшість страховиків виключали їх зі своїх полісів ще до початку вторгнення, і вони не мають ані необхідних резервів, ані методологічної бази для оцінки таких ризиків. Протягом 2022-2023 років частка страховиків, що зазнали суттєвих операційних труднощів через воєнні дії, сягнула критичного рівня.

При цьому, страхові компанії намагаються потроху впроваджувати продукти, що пов'язані зі страхуванням майна та життя від воєнних ризиків, з певними обмеженнями на зони активних бойових дій, які саме ризики покриваються, наявність франшизи, ліміти виплат, обмеження об'єктів страхування за сферами тощо [20]. Зокрема, першими цей крок зробили СК ARX, «Інго» та «Універсальна» у 2023 році, задаючи нові стандарти для ринку. Відсутність єдиної методології оцінки воєнних ризиків та уніфікованих стандартів формування резервів під такі зобов'язання залишається серйозною регуляторною прогалиною.

Іншою проблемою при страхуванні від воєнних ризиків на початку повномасштабного вторгнення була неможливість застосування перестрахування у більшості випадків, оскільки іноземним компаніям не вигідно покривати воєнні збитки в Україні. Відповідно, фінансовий тягар лягав повністю на українських страховиків. В умовах сьогодення спостерігається позитивна тенденція, де страхування за участі іноземних об'єктів стає більш поширеним [44].

Валютні ризики становлять ще одну системну загрозу для фінансової стійкості. Девальвація гривні, посилення валютних обмежень та волатильність обмінного курсу безпосередньо впливають на реальну вартість активів страхових компаній і їхніх зобов'язань. Для тих страховиків, що мають зобов'язання в іноземній валюті або частково інвестують кошти в активи, деноміновані у твердих валютах, коливання курсу можуть генерувати непередбачені збитки.

Ринок страхування України й до початку збройного конфлікту мав суттєві структурні проблеми, які воєнний стан лише поглибив. Ключовою залишається проблема низького рівня страхової культури населення: частка страхових премій у ВВП України традиційно була значно меншою, ніж у розвинених країнах Євросоюзу. В Україні цей показник становить лише 0,7%, у Польщі - 2,3% ВВП [19]. Низький рівень страхового проникнення означає вузьку базу для диверсифікації ризиків і недостатню фінансову міцність більшості компаній.

Значною проблемою ринку залишається його висока концентрація: на декілька великих гравців припадає більша частка премій, тоді як більшість компаній є надто малими для забезпечення реальної платоспроможності у разі масового настання страхових подій. Відтак, на кінець 2025 року на топ-5 найбільших компаній припадало близько 45% від усіх страхових премій, а на топ-10 - 75%, що пов'язано з виходом 42 страхових компаній з ринку за різними причинами [39].

Нерозвиненість перестрахового ринку всередині країни змушує страховиків або нести надмірні ризики самотійно, або вдаватися до перестрахування за кордоном, що в умовах воєнного стану і введених валютних обмежень значно ускладнилося. Зокрема, у 2025 році загальний обсяг перестрахових премій, переданих у перестрахування, становив 6,5 млрд грн. Із цієї суми 6,2 млрд грн або 96,1%, було передано перестраховикам нерезидентам [39].

Із внутрішніх проблем компаній особливо критичними є недостатній рівень сформованих страхових резервів та неефективне управління ними. Частина страховиків формувала резерви за заниженими нормативами або розміщувала їх у неліквідних чи ризикових активах, що унеможливило своєчасне виконання зобов'язань перед клієнтами при різкому зростанні виплат. Додатково, управлінські практики багатьох компаній не відповідали сучасним вимогам ризик-менеджменту: відсутність системного стрес-тестування, недостатня автоматизація процесів та залежність від застарілих методів актуарних розрахунків значно знижували здатність компаній адаптуватися до нових умов [6]. Компанії, що своєчасно інвестували в діджиталізацію - автоматизоване врегулювання збитків, дистанційне обслуговування клієнтів, - виявились значно стійкішими до операційних потрясінь воєнного часу.

Також, у зв'язку з повномасштабним вторгненням виділяють наступні основні наслідки для страхового ринку:

- зниження купівельної спроможності населення і бізнесу та скорочення витрат на страхування;

- суттєве збільшення ризиків, особливо у регіонах, які постраждали від бойових дій;
- зростання кількості страхових випадків, особливо зі страхування майна та автотранспорту;
- значне ускладнення роботи страхового ринку України, але це водночас стимулювало його трансформацію [45].

Таким чином, проблеми забезпечення фінансової стійкості страхових компаній в Україні мають комплексний характер і зумовлені поєднанням зовнішніх шоків як воєнний конфлікт, макроекономічна нестабільність, валютні коливання та внутрішніх структурних вад ринку і окремих компаній. Подолання цих проблем потребує комплексних заходів як на рівні регулятора, так і на рівні самих страховиків.

3.2. Удосконалення управління страховими резервами з метою забезпечення фінансової стійкості страхової компанії

Страхові резерви є фундаментом фінансової стійкості страховика, оскільки являють собою відокремлений фонд коштів, призначений для виконання майбутніх зобов'язань перед страхувальниками. Від правильності їх формування безпосередньо залежить платоспроможність компанії та її здатність витримати піки страхових виплат. У науковій літературі страхові резерви розглядаються як фонди, що утворюються страховими компаніями для забезпечення гарантій виплат страхового відшкодування [52].

Ефективне управління резервами передбачає не лише їхнє коректне формування відповідно до регуляторних вимог, а й постійний моніторинг достатності, оптимізацію структури та впровадження сучасних актуарних методів оцінки зобов'язань.

Узагальнено основні напрями вдосконалення управління резервами подано у вигляді логічної схеми на рис. 3.2. Кожен з виділених елементів буде детально охарактеризовано в наступних абзацах.

Рис. 3.2. Основі підходи управління страховими резервами

Основними видами технічних резервів, які формують страховики, є резерв незароблених премій, резерв збитків (резерв заявлених, але не врегульованих збитків та резерв збитків, що виникли, але не були заявлені), а також резерви катастроф і резерви коливань збитковості. Кожен із цих резервів має власну методологію розрахунку, і будь-яке відхилення від коректних актуарних принципів може призвести до системного недорезервування- однієї з найбільш небезпечних проблем страхового ринку України [10].

На практиці вітчизняні страховики стикаються з рядом типових проблем у сфері формування резервів. По-перше, нестача якісних статистичних даних для точних актуарних розрахунків - особливо у нових сегментах страхування або при різких змінах зовнішнього середовища, як-от під час воєнного конфлікту. По-друге, деякі компанії свідомо занижували резерви задля штучного завищення показників прибутковості, що у підсумку призводило до неплатоспроможності. По-третє, застаріла методологічна база й відсутність обов'язкового незалежного актуарного аудиту знижували якість контролю за достатністю резервів [37].

Для удосконалення управління резервами насамперед необхідно підвищити точність актуарних розрахунків шляхом впровадження сучасних математичних методів. Зокрема, метод ланцюгових сходів та стохастичні актуарні моделі дозволяють отримати більш точні оцінки IBNR-резервів і зменшити ризик недорезервування. Широке застосування цих інструментів є стандартом у страховій практиці ЄС і рекомендованим підходом згідно з вимогами Solvency II [58].

Принципово важливим напрямом є також диверсифікація інвестиційного портфеля страхових компаній. Кошти страхових резервів повинні не лише зберігатися, але й приносити дохід, що компенсує вплив інфляції та забезпечує додаткову фінансову подушку. Однак інвестиційна діяльність страховиків жорстко регулюється через необхідність збереження ліквідності та обмеження ризиків. Директива ЄС про платоспроможність (Solvency II) встановлює принцип «розумної особи» (prudent person principle), відповідно до якого страховики зобов'язані інвестувати виключно в ті активи, ризик-профіль яких вони здатні ідентифікувати, вимірювати та контролювати [56].

В українських реаліях диверсифікація інвестицій страхових компаній обмежується як регуляторними вимогами, так і нерозвиненістю внутрішнього фінансового ринку. Тим не менш існує ряд реальних можливостей для оптимізації інвестиційного портфеля: збільшення частки облігацій внутрішньої державної позики (ОВДП), які пропонують відносно стабільний дохід; розширення частки банківських депозитів у надійних системних банках; поступове освоєння інструментів ESG-інвестування та «зелених» облігацій, що стають дедалі більш актуальними в контексті повоєнного відновлення.

Зокрема, Vienna Insurance Group інвестувала 500 млн євро в зелені та соціальні проєкти впродовж 2021 року: проєкти включали в себе відновлювані джерела енергії з морською вітровою електростанцією в Німеччині та двома сонячними електростанціями в Іспанії, доступне житло у вигляді п'яти проєктів для неприбуткових житлових будинків в Австрії та Clean Transportation з проєктом швидкісного поїзда у Франції та двома проєктами метро в Іспанії тощо. За рахунок цих інвестицій VIG Group спеціально сплачує цілі сталого розвитку ООН [60].

Зниження ризиків при розміщенні активів вимагає від страховиків запровадження чітких внутрішніх лімітів концентрації - як за видами активів, так і за окремими контрагентами. Практика показує, що надмірна концентрація резервів в одному класі активів або в активах одного емітента є найбільш поширеною причиною інвестиційних втрат страховиків. Міжнародний досвід

свідчить, що оптимальний розподіл активів страхової компанії передбачає щонайменше 5-7 класів активів з чіткими лімітами на кожен [57].

Окремого значення набуває управління ліквідністю. Страхова компанія повинна в будь-який момент мати достатній обсяг ліквідних активів для покриття поточних виплат, не вдаючись до термінового продажу довгострокових інвестицій за не вигідними цінами. Для цього рекомендується проводити регулярне стрес-тестування ліквідності - моделювання ситуацій різкого зростання виплат (наприклад, унаслідок катастрофічної події) та оцінку здатності компанії відповісти на такий шок без порушення платоспроможності [61].

Зокрема, важливого значення проведення стрес-тестування набуває в умовах воєнного стану. За дослідженням Fitch Ratings було виявлено, що ризик кібератак зріс після повномасштабного вторгнення росії в Україну. Основними прикладами сценаріїв кібератак, що наводить CyberCube, є шкідливе програмне забезпечення для очищення, банківський компроміс SWIFT, атаки на офшорні нафтові вишки, операторів мобільних мереж, комунальні послуги, нафто- та газопереробні заводи та навігацію авіакомпаній [1]. Тому необхідним є проведення моделювань загроз, тактик, технік, що може застосувати країна-агресор на цифровий простір України з метою зменшення негативних наслідків.

При цьому, проблемою для багатьох страховиків при застосуванні актуарних методів, проведенні стрес-тестувань є їхня недостатня цифровізація. Більшість страховиків досі ведуть актуарні розрахунки та управління резервами у таблицях Excel або різних локальних системах, що не є інтегрованими між собою. Це породжує комплекс взаємопов'язаних проблем: висока залежність від людського фактору, фрагментованість інформації між підрозділами та відсутність автоматизованого моніторингу.

Тому одним із ключових напрямів вдосконалення управління страховими резервами є їхня цифровізація. Відповідно, заходами імплементації виокремлюють:

1. Впровадження автоматизованих актуарних платформ, що знижує ймовірність помилок при формуванні резервів і скорочує час підготовки звітності.
2. Створення єдиної системи ризик-менеджменту, яка об'єднує дані з підрозділів компанії та надає змогу своєчасно реагувати на виявлені ризики.
3. Впровадження систем раннього попередження на основі машинного навчання, що здатні виявляти аномалії у динаміці збитковості ще до того, як вони переростуть у критичну проблему. Дана система спрощує та здешевлює проведення незалежного актуарного аудиту.

Серед українських страховиків, що активно впроваджують сучасні технології, виділяється СК «Універсальна», яка офіційно запустила продукт «Universalna by Kasko2GO» - КАСКО на основі штучного інтелекту. Мобільний додаток Kasko2GO за допомогою AI прогнозує ймовірність страхового випадку, аналізуючи поведінку водія за кермом у транспортному потоці. Це принципово новий підхід до оцінки ризику, що дозволяє точніше калібрувати резерви під конкретний портфель [55].

Таким чином, удосконалення управління резервами та інвестиціями страхових компаній потребує комплексного підходу: від модернізації актуарної методології та запровадження незалежного аудиту резервів до диверсифікації інвестиційного портфеля, системного управління ліквідністю та цифровізації роботи страховиків. Реалізація цих заходів дозволить суттєво підвищити фінансову стійкість страховиків і їхню здатність виконувати зобов'язання навіть в умовах підвищеної невизначеності.

3.3. Управління ризиками та адаптація до змін регуляторного середовища як фактору підвищення стійкості

Управління ризиками є невід'ємною складовою стратегічного управління сучасною страховою компанією. В умовах нестабільного зовнішнього середовища, що характерне для України в роки воєнного конфлікту, ефективна

система ризик-менеджменту перетворюється зі звичайного управлінського інструменту на необхідну умову виживання бізнесу. Ризик-менеджмент у страхуванні охоплює ідентифікацію, оцінку, моніторинг та контроль ризиків, а також розробку заходів щодо їх мінімізації або передачі третім сторонам. Страховик як фінансовий посередник несе на собі щонайменше чотири основні види ризиків.

Таблиця 3.1

Основні види ризиків страхової компанії

Види ризику	Визначення
Страховий (андеррайтинговий)	Ймовірність того, що фактичні виплати за страховими випадками перевищать заплановані через неточність актуарних розрахунків, несприятливий відбір або моральний ризик
Ринковий	Ризик, пов'язаний із втратами через несприятливі зміни ринкових цін - курсів валют, відсоткових ставок, вартості цінних паперів, у які вкладені резерви
Кредитний	Ризик, який виникає при невиконанні зобов'язань контрагентами - перестраховиками, банками, де розміщені депозити, або емітентами цінних паперів
Операційний	Ризик, що охоплює збитки внаслідок неадекватних або недієвих внутрішніх процесів, людських помилок, технічних збоїв чи зовнішніх подій
Ризик ліквідності	Неможливість своєчасно та в повному обсязі виконати поточні зобов'язання

Особливої актуальності в умовах воєнного стану набувають специфічні ризики, що не мали раніше такого значення для вітчизняних страховиків. Це, зокрема, ризик концентрації (надмірна присутність у одному географічному регіоні чи галузі), репутаційний ризик (втрата довіри клієнтів через затримки виплат або відмову у відшкодуванні), а також ризик кіберзагроз, який різко зріс через масштабні кібератаки на критичну інфраструктуру України.

Одним із проявів ризику концентрації є надмірна залежність страхової компанії від вузького переліку страхових продуктів. В умовах воєнного стану цей ризик суттєво загострюється: окремі сегменти страхового ринку - насамперед майнове страхування на територіях активних бойових дій - фактично випадають із портфеля, що змушує страховиків перебудовувати

продуктову стратегію в режимі реального часу. Водночас надмірна залежність від корпоративних клієнтів певних галузей, як-от будівництво, транспорт та агросектор, посилює вразливість компанії до секторальних шоків, спричинених руйнуванням інфраструктури або зупинкою виробництва. Зокрема, у страховому портфелі ПрАТ «СК «Універсальна»» простежується подібна тенденція (рис. 3.3, рис. 3.4).

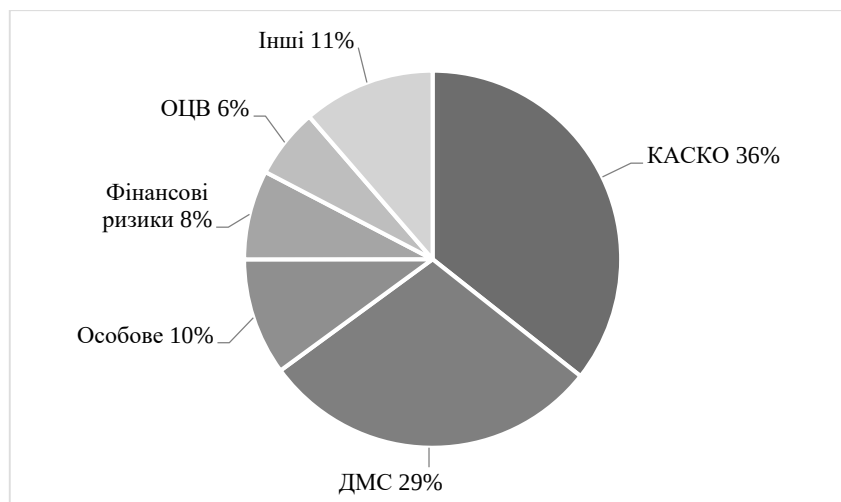

Рис. 3.3. Структура страхових премій ПрАТ «СК «Універсальна»» за 2024 рік

Джерело: складено автором на основі даних [Додатки В, Г, Д]

У структурі страхових премій можна простежити переважання 2 ключових продуктів, що займають близько 65% портфелю Компанії за 2024 рік – КАСКО, частка якого складає 36% та добровільне медичне страхування, частка якого складає 29%.

Така складова створює значну вразливість. По-перше, обидва продукти є чутливими до інфляції та курсових коливань через вартість автомобільного ремонту та медикаментів, яка зростає швидше за премії. По-друге, в умовах війни КАСКО часто стає збитковим через фізичне знищення транспортних засобів, а ДМС - через зростання вартості лікування поранених та географічне переміщення медичних закладів.

Якщо жоден з інших продуктів не перевищує 10% портфеля, то компанія не має «подушки безпеки» при погіршенні ситуації в КАСКО або ДМС.

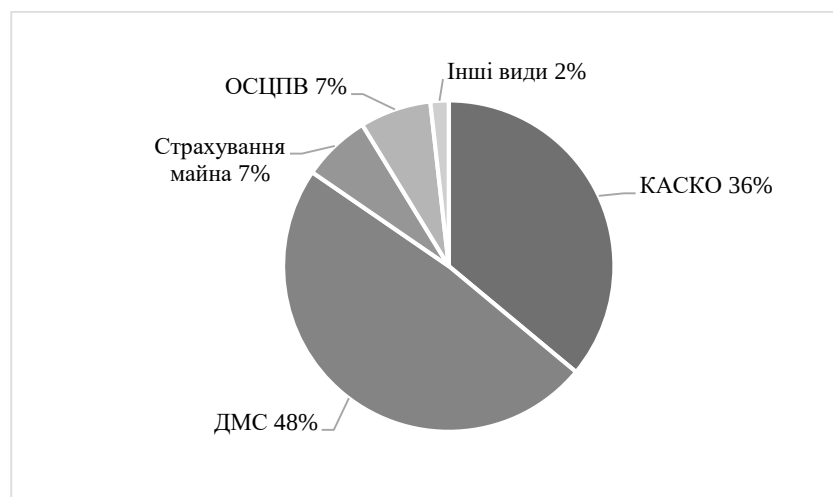

Рис. 3.4. Структура страхових виплат ПрАТ «СК Універсальна» за 2024 рік

Джерело: складено автором на основі даних [Додатки В, Г, Д]

При аналізі рисунку можна зробити висновок про надмірний обсяг виплат за ключовими продуктами Компанії: КАСКО (36%) та ДМС (48%) за 2024 рік.

Така висока концентрація виплат на двох продуктах створює критичну вразливість для страховика. За умови різкого зростання збитковості за ДМС або за КАСКО, компанія не матиме змоги компенсувати втрати за рахунок інших продуктів - їхня сукупна частка у виплатах не перевищує 16%. Це є прямим проявом ризику концентрації виплат, який має враховуватися в системі ризик-менеджменту при формуванні лімітів та стрес-тестуванні портфеля.

Важливо зауважити, що концентрація виплат (84%) є ще вищою, ніж концентрація премій (65%), що свідчить про підвищену збитковість саме цих двох продуктів.

Тому вдосконалення управління ризиками передбачає наступні шляхи:

1. Встановлення лімітів концентрації на один продукт (наприклад, не більше 35-40% сукупних премій) та поступову диверсифікацію в менш волатильні види страхування.
2. Запровадження динамічного ціноутворення, що означає коригувати тарифи за найбільш популярними страховими продуктами залежно від поточної збитковості.

3. Посилення ретроспективного аналізу виплат щоквартально з виділенням продуктів-«лідерів» за обсягом виплат.

4. Створення буферного резерву під найбільш волатильні продукти.

Необхідність адаптації до змін законодавства є ще одним ключовим чинником, що визначає стратегію розвитку страхових компаній. Україна послідовно імплементує норми законодавства ЄС у страховій сфері в рамках виконання Угоди про асоціацію. Прийнятий у 2021 році Закон України «Про страхування», що набрав чинності у 2024 році, кардинально змінює регуляторне середовище для страховиків: запроваджуються вимоги щодо мінімального рівня капіталу відповідно до принципів Solvency II, посилюється контроль за корпоративним управлінням, запроваджується обов'язкова внутрішня функція ризик-менеджменту [10].

Адаптація до нових регуляторних вимог вимагає від страхових компаній проведення суттєвих організаційних і технологічних змін. Зокрема, необхідно переглянути організаційну структуру з виділенням незалежних функцій управління ризиками, внутрішнього аудиту та актуарної функції, підпорядкованих безпосередньо наглядовій раді. Такий підхід відповідає принципу «трьох ліній захисту», прийнятому у міжнародній практиці корпоративного управління у фінансовому секторі [59].

Впровадження сучасних підходів до управління ризиками передбачає використання кількісних моделей оцінки ризиків, у тому числі Value-at-Risk (VaR), Expected Shortfall (ES) та власних моделей капіталу. Ці інструменти дозволяють оцінити максимальний потенційний збиток із заданим рівнем вірогідності та визначити необхідний обсяг регуляторного капіталу для покриття ризиків. В умовах України особливого значення набуває метод сценарного аналізу та стрес-тестування з використанням гіпотетичних екстремальних сценаріїв.

Цифровізація відіграє все більш вагомую роль у трансформації управління ризиками страхових компаній. Використання технологій штучного інтелекту та машинного навчання дозволяє суттєво підвищити точність андеррайтингу

завдяки аналізу великих масивів даних (BigData) про поведінку клієнтів, їхні ризикові профілі та збитковість. Технологія InsurTech, що активно розвивається у світі, відкриває нові можливості для персоналізації страхових продуктів, автоматизації врегулювання збитків і скорочення операційних витрат [53].

Цифрові платформи, мобільні додатки та системи онлайн-продажів дозволяють страховикам зберігати зв'язок із клієнтами навіть в умовах руйнування фізичної інфраструктури - що набуло особливої ваги під час воєнних дій в Україні. Водночас цифровізація генерує нові операційні та кіберризики, управління якими потребує відповідних інвестицій у захист даних та безперервність бізнесу.

Страхові компанії, що прагнуть досягти сталої фінансової стійкості, мають будувати комплексну систему ризик-менеджменту, яка органічно поєднує кількісні методи оцінки ризиків, чітку регуляторну відповідність, механізми внутрішнього контролю та технологічні інновації. Саме такий інтегрований підхід дозволяє страховику не лише виживати в умовах криз, але й формувати конкурентні переваги у довгостроковій перспективі. Досвід провідних страхових компаній Центральної та Східної Європи, що успішно пройшли через трансформацію в умовах інтеграції до ЄС, свідчить: інвестиції у розвиток систем ризик-менеджменту окупаються через зниження збитковості і підвищення рейтингів фінансової надійності, що відкриває доступ до більш дешевого перестрахування [54].

Отже, управління ризиками та адаптація до регуляторних змін є стратегічними пріоритетами для страхових компаній України. Ефективна система ризик-менеджменту, підкріплена цифровою трансформацією і відповідністю новим законодавчим вимогам, є тим фундаментом, на якому може бути побудована реальна фінансова стійкість страховика в умовах тривалої невизначеності і подальшого повоєнного відновлення.

ВИСНОВКИ

За результатами проведеного дослідження теоретико-методологічних засад фінансової стійкості страхових компаній та комплексного аналізу фінансового стану ПрАТ «Страхова компанія «Універсальна» за 2023-2025 роки сформульовано такі висновки.

По-перше, дослідження теоретичних підходів до визначення поняття «фінансова стійкість страховика» засвідчило багатогранність цієї категорії. Більшість науковців - В.Д. Базилевич, О.Д. Вовчак, Р.Я. Пруц, Н.В. Ткаченко та інші - акцентують на здатності компанії виконувати зобов'язання перед страхувальниками за будь-яких зовнішніх умов, однак сучасні підходи дедалі більше наголошують на динамічному характері фінансової стійкості - здатності страховика адаптуватися, відновлюватись і розвиватись навіть за несприятливих обставин. Встановлено, що фактори впливу на фінансову стійкість поділяються на екзогенні та ендогенні, причому в умовах повномасштабної збройної агресії особливого значення набув воєнно-безпековий фактор, що одночасно трансформував усі без винятку аспекти діяльності страховиків.

По-друге, систематизація методологічних підходів до оцінювання фінансової стійкості страховиків дозволила виокремити чотири основні: коефіцієнтний, рейтинговий, на основі тестів раннього попередження та регуляторний на засадах Solvency II. Кожен із підходів є самостійно недостатнім, тому їх комплексне поєднання забезпечує найбільш об'єктивну картину фінансового стану страховика.

По-третє, аналіз організаційно-економічної характеристики та страхового портфеля СК «Універсальна» засвідчив, що компанія є організаційно зрілим і фінансово стабільним учасником страхового ринку з прозорою міжнародною структурою власності та широко диверсифікованим портфелем з 18 класів ризикового страхування. Валові страхові премії зросли за досліджуваний період на 59,2%. Рівень виплат у 2025 році склав 35,19% - нижчий за

середньоринковий показник (39,3%), що підтверджує ефективність андеррайтингової дисципліни.

По-четверте, аналіз фінансових результатів діяльності компанії за 2023-2025 роки виявив стійку позитивну динаміку. Чистий прибуток за два роки більш, ніж подвоївся. Результат страхової діяльності збільшився показав зростання у 2,6 рази. Комбінований коефіцієнт у 2025 році склав 82,4%, що свідчить про прибутковість страхового бізнесу без урахування інвестиційного доходу. Коефіцієнт збитковості знизився з 58,25% у 2023 році до 38,14% у 2025 році, що відображає послідовне підвищення якості андеррайтингу. Рентабельність власного капіталу у 2025 році становила 26,0% - вище за вартість альтернативних безризикових вкладень, що підтверджує ефективне використання капіталу.

По-п'яте, оцінка платоспроможності, ліквідності та достатності капіталу підтвердила, що СК «Універсальна» є фінансово стійкою та платоспроможною компанією. Коефіцієнт фінансової автономії становив 50,8% у 2025 році при нормативі 30%. Коефіцієнт загальної ліквідності перевищував 17 одиниць при нормативі 1,5-2,5, що свідчить про абсолютну поточну платоспроможність. Усі регуляторні нормативи НБУ дотримуються з суттєвим запасом.

По-шосте, аналіз проблем забезпечення фінансової стійкості страхових компаній в Україні засвідчив їх комплексний характер. Зовнішні загрози охоплюють воєнні ризики, макроекономічну нестабільність, валютні коливання та скорочення платоспроможного попиту. Структурними вадами ринку є низький рівень страхового проникнення (0,7% ВВП проти 2,3% у Польщі), висока ринкова концентрація та залежність від іноземного перестрахування (96,1% перестрахових премій передається нерезидентам). До внутрішніх проблем страховиків відносяться недостатність резервів, застаріла актуарна методологія та неефективні практики ризик-менеджменту.

По-сьоме, обґрунтовано, що ключовими напрямками зміцнення фінансової стійкості страхових компаній є: удосконалення управління резервами шляхом впровадження сучасних актуарних методів (ланцюгових сходів, стохастичних

моделей) та запровадження незалежного актуарного аудиту; диверсифікація інвестиційного портфеля відповідно до принципу «розумної особи» Solvency II з установленням лімітів концентрації; активне впровадження технологій InsurTech та цифровізація ключових бізнес-процесів для підвищення операційної стійкості.

По-восьме, управління ризиками та адаптація до змін регуляторного середовища є стратегічними пріоритетами для забезпечення фінансової стійкості страховика. Аналіз страхового портфеля ПрАТ «СК «Універсальна»» виявив ознаки ризику концентрації: два ключові продукти - КАСКО та ДМС - формують близько 65% премій та 84% виплат, що створює вразливість за умови різкого погіршення збитковості в цих сегментах. Для мінімізації зазначеного ризику доцільним є встановлення лімітів концентрації та формування буферних резервів під найбільш волатильні продукти. Впровадження комплексної системи ризик-менеджменту на принципі «трьох ліній захисту» дозволить Компанії не лише відповідати новим вимогам Закону України «Про страхування», а й сформувати стійкі конкурентні переваги в умовах повоєнного відновлення.

Отже, ПрАТ «Страхова компанія «Універсальна» є беззаперечним прикладом фінансово стійкого страховика, який суттєво зміцнив свої позиції в умовах безпрецедентних зовнішніх викликів воєнного часу. Щорічне зростання страхових премій, стабільне нарощення прибутку, покращення показників ефективності та збільшення власного капіталу виключно за рахунок реінвестованих прибутків свідчать про ефективність бізнес-моделі компанії та зрілість її фінансового менеджменту. Досягнуті результати створюють міцний фундамент для подальшого розвитку компанії в умовах повоєнного відновлення економіки України та поступової інтеграції вітчизняного страхового ринку до стандартів Європейського Союзу.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. 8 сценаріїв кібератак. CyberCube радить страховикам провести стрес-тестування портфелів східноєвропейського бізнесу. *Forinsurer*. URL: <https://forinsurer.com/news/22/03/22/41016> (дата звернення: 25.04.2026 р.).
2. Базилевич В.Д. Страхування: підручник. Київ: Знання, 2008. 1019 с.
3. Баранов А.Л., Баранова О.В. Деякі особливості державного регулювання страхового ринку України в умовах воєнного стану. *Фінанси України*. 2022. №7. С.95-114.
4. Бойко А.О. Теоретичні основи та практичний досвід забезпечення фінансової стійкості страхової компанії. *Економічні науки*. Серія «Облік і фінанси». 2010. № 7 (25). Ч. 4. С. 36-50. URL: <http://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/54612>.
5. Вовчак О.Д. Страхова справа: підручник. Київ: Знання, 2011. 391 с.
6. Г. Омельчак. Парадигма процесу управління ризиками підприємств в сучасних умовах . *International Science Journal of Management, Economics&Finance* 2025. №4(4). С. 62-70.
7. Глухова, В., Крот, Л. Управління ризиками діяльності страхових компаній в контексті фінансової безпеки. *Економіка та суспільство*. 2023. №54. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-54-81>
8. Журавка О. С., Темченко А. Р., Федорченко В. Г. Теоретичні підходи до визначення фінансової стійкості страхових компаній. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Міжнародні економічні відносини та світове господарство*. 2018. Вип. 22 (1). С. 117-122.
9. Забаштанський, М., Рубан, М. Управління розвитком ринку страхових послуг в умовах становлення цифрової економіки. *Науковий вісник Полісся*. 2025. №2 (31), 2 С. 80-290. DOI: [https://doi.org/10.25140/2410-9576-2025-2\(31\)-280-290](https://doi.org/10.25140/2410-9576-2025-2(31)-280-290)
10. Закон України «Про страхування» від 18 листопада 2021 р. № 1909-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/1909-20> (дата звернення: 25.04.2026 р.).

11. Закон України «Про фінансові послуги та фінансові компанії» від 14 грудня 2021 р. № 1953-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1953-20> (дата звернення: 25.04.2026 р.).
12. Значення ринку страхування для економічного розвитку в Україні: аналіз та рекомендації для економічної політики. *Forinsurer*. URL: <https://forinsurer.com/public/05/01/02/1737> (дата звернення: 25.04.2026 р.).
13. Коцюрба О.Ю. Насипайко Д.С. Страхувальний ринок України: сучасний стан та проблеми розвитку. *Центральноукраїнський науковий вісник*. Економічні науки. 2020. Вип. 5(38). С.284-291.
14. Куряча Н.В., Рябошапка В.Г. Оцінка фінансової стійкості страхової компанії. *Економіка та підприємництво*. 2019. №5. С. 197-201.
15. Ліга страхових організацій України. Основні тенденції страхового ринку у 2024 році. URL: <https://uainsur.com/osnovni-tendentsii-strakhovoho-ryнку-u-2024-rotsi/> (дата звернення: 25.04.2026 р.).
16. Малащук О. Фінансова стійкість страхової компанії в умовах сучасних викликів. *Управління змінами та інновації*. 2025. №14. С.104-107. URL: <https://doi.org/10.32782/CMI/2025-14-16> (дата звернення: 25.04.2026 р.).
17. Ми. *UNIVERSALNA*. URL: <https://universalna.com/about/> (дата звернення: 25.04.2026).
18. Міжнародний стандарт фінансової звітності 4 (МСФЗ 4). Страхові контракти від 01.01.2012. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_008#Text (дата звернення: 25.04.2026).
19. На шляху до ЄС: як змінилося регулювання страхового ринку і що буде далі. *Економічна правда*. URL: <https://epravda.com.ua/columns/2024/10/17/720673/> (дата звернення: 25.04.2026 р.).
20. Національна горілчана компанія вже отримала компенсацію після атаки БПЛА. Як застрахувати комерційне майно від воєнних ризиків? Розповідає брокер Віталій Лебедовський. *Forbes*. URL: <https://forbes.ua/money/bez-perestrakhovki-ukrainski-strakhoviki-vzhe-strakhuyut->

voenni-riziki-ale-ne-vsim-khto-mozhe-otrimati-polis-na-vidshkoduвання-zbitkiv-rozpovidaє-strakhoviy-broker-vitaliy-lebedovski-06022025-26951 (дата звернення: 25.04.2026).

21. Національний банк визначив перелік значимих страхових компаній України. *Forinsurer*. URL: <https://forinsurer.com/news/26/04/29/45626> (дата звернення: 25.04.2026).

22. Національний банк України. Звіт про фінансову стабільність. Червень 2023. URL: <https://bank.gov.ua/ua/news/all/zvit-pro-finansovu-stabilnist-cherven-2023-roku> (дата звернення: 25.04.2026).

23. НБУ оновив вимоги до платоспроможності, обліку договорів та захисту інформації страховиків. *Minfin*. URL: <https://minfin.com.ua/ua/2023/12/31/118838327/> (дата звернення: 25.04.2026 р.).

24. Новий Закон про страхування: ключові зміни, переформатування страхового ринку. *Autopolis*. URL: <https://www.autopolis.in.ua/novy-zakon-pro-strakhuvannia/> (дата звернення: 25.04.2026 р.).

25. Нові вимоги до платоспроможності страховиків. National Bank of Ukraine. URL: https://bank.gov.ua/admin_uploads/article/%D0%9D%D0%BE%D0%B2%D1%96_%D0%B2%D0%B8%D0%BC%D0%BE%D0%B3%D0%B8_%D0%BF%D0%BB%D0%B0%D1%82%D0%BE%D1%81%D0%BF%D1%80%D0%BE%D0%BC%D0%BE%D0%B6%D0%BD%D0%BE%D1%81%D1%82%D1%96_%D1%81%D1%82%D1%80%D0%B0%D1%85%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D0%BA%D1%96%D0%B2_pr_2023-11-16.pdf?v=7 (дата звернення: 25.04.2026 р.).

26. Особливості формування звітності страховими компаніями за 2025 рік. *iBuhgalter*. URL: <https://ibuhgalter.net/articles/1189> (дата звернення: 25.04.2026).

27. Павловська О. В. Фінансова стійкість страхової компанії та критерії її забезпечення. *Ефективна економіка*. 2015. № 6. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=4130> (дата звернення: 25.04.2026 р.).

28. Партнери. *UNIVERSALNA*. URL: <https://universalna.com/partners/> (дата звернення: 25.04.2026).
29. Перестрахування партнери *UNIVERSALNA*. *UNIVERSALNA*. URL: <https://universalna.com/partners/reinsurance/> (дата звернення: 25.04.2026).
30. Петровська Д. Необхідність формування служби ризик менеджменту у страховій компанії. Тези доповідей студентської наукової конференції Чернівецького національного університету (11-14 травня 2025 року). Напрямок: Економіка. Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2026. С.155-157.
31. Попович, Д.; Козік, М. Страхування бізнесу в умовах воєнних викликів: сучасний стан та напрями розвитку. *Фінансовий простір*. 2026. №1(59). С. 220-227.
32. ПрАТ «Страхова компанія «Універсальна». *FFH UkraineHoldings*. URL: <https://fairfax.com.ua/universalna/> (дата звернення: 05.05.2026).
33. ПрАТ «Страхова компанія «Універсальна». *YouControl*. URL: https://youcontrol.com.ua/catalog/company_details/20113829/ (дата звернення: 05.05.2026).
34. Приказюк Н. В., Щука Ю. Оцінка фінансової стійкості страхових компаній в Україні в умовах нових викликів. *Економічний аналіз*. 2023. Том 33. № 2. С. 110-120. DOI: <https://doi.org/10.35774/econa2023.02.110>
35. Про затвердження Положення про встановлення вимог щодо забезпечення платоспроможності та інвестиційної діяльності страховика. Постанова Правління Національного банку України від 29.12.2023 № 201.. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0201500-23> (дата звернення: 25.04.2026 р.).
36. Пруц Р.Я. Визначення факторів фінансової стійкості страхової компанії. *69-та студентська науково-технічна конференція. Секція «Економіка і менеджмент»*: збірник тез доповідей. Львів: видавництво Львівської політехніки, 2011. С. 589-591.

37. Пугаченко О. Страхові резерви: порядок формування, облік, внутрішній контроль. Інститут бухгалтерського обліку, контроль та аналіз в умовах глобалізації. Міжнародний науковий журнал. 2017. Вип. 3-4. С. 51-63.

38. Рейтинг страхових компаній за рівнем виплат. Мінфін. URL: <https://minfin.com.ua/ua/insurance/rating/payments/2025-12-31> (дата звернення: 04.05.2026)

39. Рейтинг страхових компаній України. *Forinsurer*. URL: <https://forinsurer.com/ratings/nonlife> (дата звернення: 25.04.2026).

40. Романовська Ю.А., Камінська А.О., Божок М.О. Фінансовий потенціал страхового ринку України. Науковий вісник міжнародного гуманітарного університету. 2020. DOI: <https://doi.org/10.32841/2413-2675/2020-42-32>.

41. Страхова компанія «Універсальна». *Файненс.юа*. URL: <https://finance.ua/ua/insurance-companies/universalna> (дата звернення: 25.04.2026).

42. Страховий ринок України у 2025 році. InsuranceTOP підвів підсумки та визначив страховиків-лідерів. *Forinsurer*. URL: <https://forinsurer.com/news/26/04/10/45611> (дата звернення: 25.04.2026).

43. Страховий ринок України: маємо унікальний досвід, яким готові ділитися з Європою. *Економічна правда*. URL: <https://epravda.com.ua/projects/strahoviy-rinok-ukrajini-804202/> (дата звернення: 25.04.2026 р.)

44. Страхування воєнних ризиків в Україні: що потрібно знати бізнесу. *Ілляшев та Партнери*. URL: <https://attorneys.ua/publication/war-risks-insurance-in-ukraine-what-businesses-need-to-know/> (дата звернення: 25.04.2026).

45. Страхування під час війни: що обирає бізнес та як змінюється ринок. *Delo.ua*. URL: <https://delo.ua/insurance/straxuvannya-pid-cas-viini-shho-obiraje-biznes-ta-yak-zminyujetsya-rinok-445178/> (дата звернення: 25.04.2026).

46. Структура власності надавача фінансових послуг: ПрАТ “СК “Універсальна”. *Офіційний веб-сайт Національного банку України*. URL:

<https://bank.gov.ua/ua/supervision/licensing-nonbanking/shareholders-nfp/20113829>
(дата звернення: 25.04.2026).

47. Ткаченко Н.В. Фінансова стійкість страхових компаній (методологія оцінки та механізми забезпечення): дис. ... докт. екон. наук: спец. 08.00.08; ДВНЗ «Укр. акад. банк. справи Нац. банку України». Суми, 2011. 33 с.

48. Туристичне страхування. *UNIVERSALNA*. URL: <https://universalna.com/travel-insurance/> (дата звернення: 25.04.2026).

49. Фінансова звітність. *UNIVERSALNA*. URL: <https://universalna.com/audit-and-financial-reporting/financial-reporting/> (дата звернення: 05.05.2026).

50. Цуркан І. М., Остапенко А. О. Фінансова стійкість страхової компанії та ключові умови її забезпечення. *Ефективна економіка*. 2020. №4. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/4_2020/57.pdf (дата звернення: 25.04.2026 р.).

51. Шолойко А. С., Балицька М. В. Фактори впливу на фінансову стійкість страхової компанії. *Бізнес, інновації, менеджмент: проблеми та перспективи*. 2022. URL: <https://confmanagement-proc.kpi.ua/article/view/272022> (дата звернення: 25.04.2026 р.).

52. Яблуновська Г.С., Мікуляк К.А. РЕЗЕРВИ СТРАХОВИХ КОМПАНІЙ УКРАЇНИ. Матеріали IV Всеукраїнської науково-практичної конференції здобувачів вищої освіти та молодих учених «Трансформація страхового ринку України в світлі сучасних економічних викликів», м. Миколаїв, 18-19 квітня 2023 р. С.31-32.

53. 2026 global insurance outlook. Deloitte Insights. URL: <https://www.deloitte.com/us/en/insights/industry/financial-services/financial-services-industry-outlooks/insurance-industry-outlook.html> (дата звернення: 25.04.2026).

54. AM Best Affirms Credit Ratings of Colonnade Insurance S.A. *AM Best*. URL: <https://news.ambest.com/newscontent.aspx?altsrc=23&refnum=271873> (дата звернення: 25.04.2026).

55. Kasko2GO. *Universalna*. URL: <https://universalna.com/news/kasko2go/> (дата звернення: 25.04.2026).

56. Prudentpersonprinciple. *EIOPA*. URL: https://www.eiopa.europa.eu/rulebook/solvency-ii-single-rulebook/article-2219_en (дата звернення: 25.04.2026).

57. Responsible investing in practice. *SwissRe*. URL: <https://www.swissre.com/our-business/managing-our-assets/responsible-investing-in-practice.html> (дата звернення: 25.04.2026).

58. Stochastic Claims Reserving in General Insurance. Cambridge University Press. *British Actuarial Journal*, Volume 8, Issue 3, 01 August 2002, pp. 443 - 518. DOI: <https://doi.org/10.1017/S1357321700003809>

59. The 'ThreeLinesofDefence' within risk management. *BDO Global*. URL: <https://www.bdo.global/en-gb/insights/advisory/ras/the-%E2%80%98three-lines-of-defence%E2%80%99-within-risk-management> (дата звернення: 25.04.2026).

60. Vienna Insurance Group інвестує 500 млн євро в зелені та соціальні проекти. *Forinsurer*. URL: <https://forinsurer.com/news/22/04/14/41120> (дата звернення: 25.04.2026 р.).

61. World economy set to lose up to 18% GDP from climate change if no action taken, reveals SwissRe Institute's stress-test analysis. *SwissRe*. URL: <https://www.swissre.com/media/press-release/nr-20210422-economics-of-climate-change-risks.html> (дата звернення: 25.04.2026).

ДОДАТКИ

ДОДАТОК А

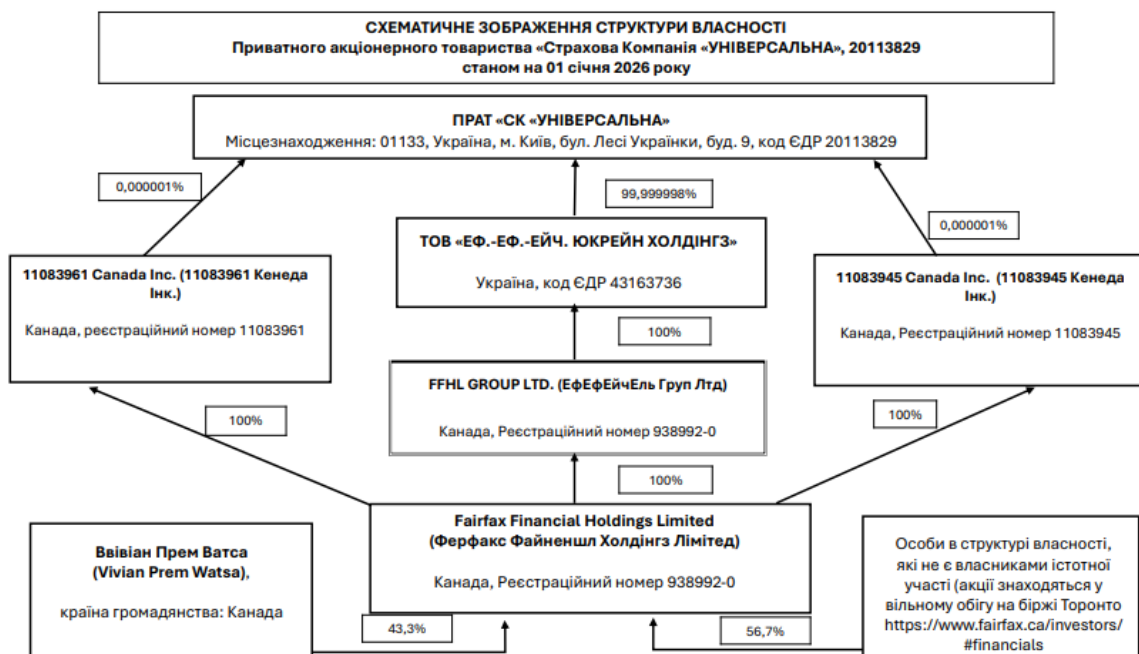
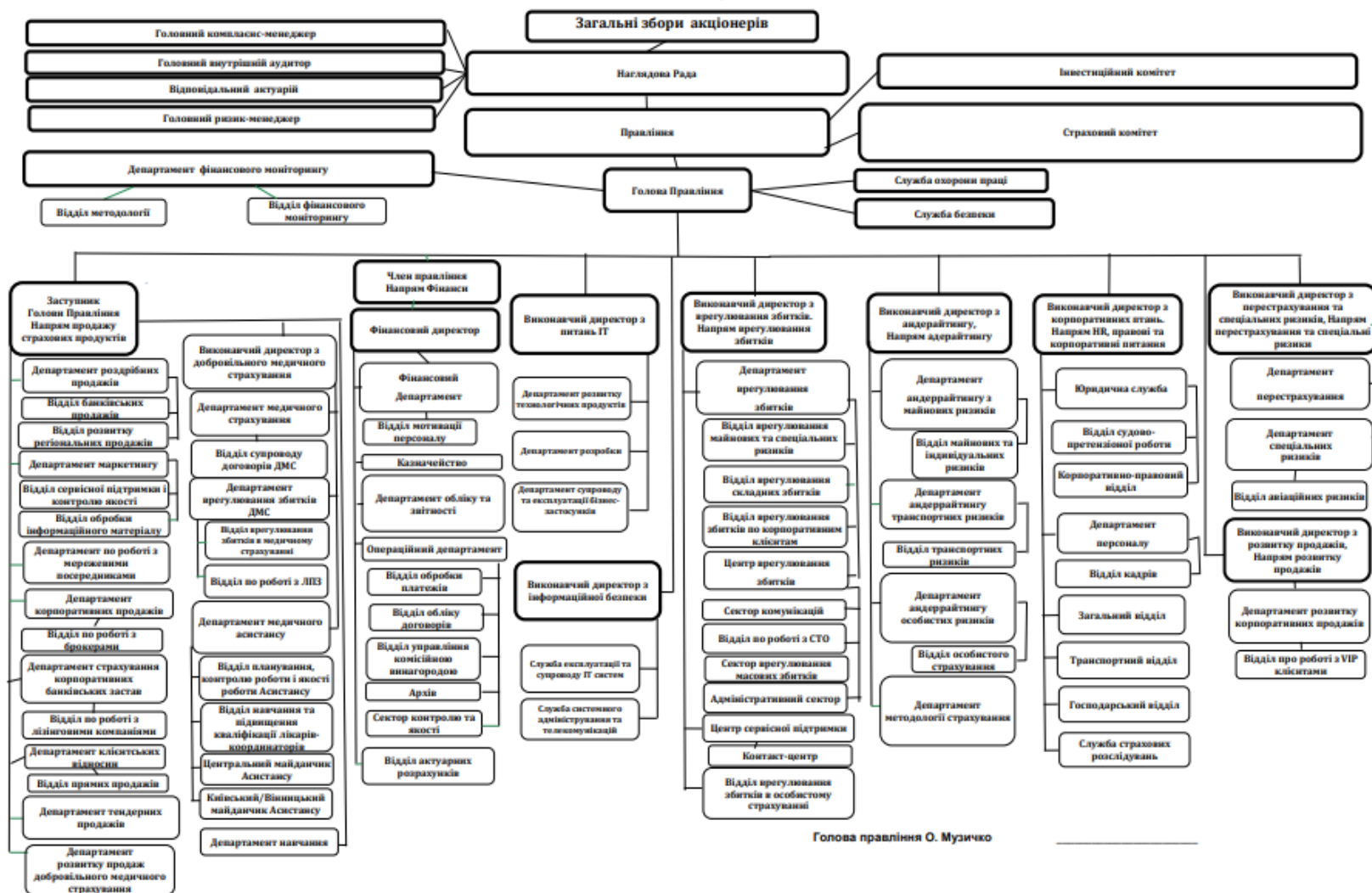

Рис. Структура власності ПрАТ «СК «Універсальна» станом на 31.12.2025 р.

**Організаційна структура ПРАТ «Страхова компанія
«Універсальна»
на 05.01.2026р.**

Голова правління О. Музичко

Рис. Організаційна структура ПрАТ «СК «Універсальна» станом на 31.12.2025 р.

ДОДАТОК В

Додаток 1
до Національного положення (стандарту)
бухгалтерського обліку 1 "Загальні вимоги до фінансової звітності"

Підприємство **ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "СТРАХОВА КОМПАНІЯ "УНІВЕРСАЛЬНА"** Дата (рік, місяць, число) **2023, грудень, 31**

Територія **м. Київ** за КАТОГПІ **1** КОДИ **UA800000000000624772**

Організаційно-правова форма господарювання **Акціонерне товариство** за КОПФГ **230**

Вид економічної діяльності **Інші види страхування, крім страхування життя** за КВЕД **65.12**

Середня кількість працівників **2** **301**

Адреса, телефон **01133, м. Київ, бульвар Лесі Українки, буд. 9** **2816150**

Одиниця виміру: тис. грн. без десяткового знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма №2), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)

Складено (зробити позначку "ч" у відповідній клітинці):

за національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку

за міжнародними стандартами фінансової звітності

В

Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на **31 грудня 2023** р.

Форма №1 Код за ДКУД **1801001**

А К Т И В	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	38 608	42 558
первісна вартість	1001	63 364	77 715
накопичена амортизація	1002	24 756	35 157
Незавершені капітальні інвестиції	1005	-	-
Основні засоби	1010	54 412	58 751
первісна вартість	1011	123 795	135 042
знос	1012	69 383	76 291
Інвестиційна нерухомість	1015	9 277	9 289
первісна вартість інвестиційної нерухомості	1016	9 277	9 289
знос інвестиційної нерухомості	1017	-	-
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
первісна вартість довгострокових біологічних активів	1021	-	-
накопичена амортизація довгострокових біологічних активів	1022	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції:			
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	-	-
інші фінансові інвестиції	1035	-	-
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	-	-
Відстрочені податкові активи	1045	1 941	7 209
Гудвіл	1050	-	-
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	-	-
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	47 541	62 348
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	151 779	180 155
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	417	392
виробничі запаси	1101	417	392
незавершене виробництво	1102	-	-
готова продукція	1103	-	-
товари	1104	-	-
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Депозити перестрахування	1115	-	-
Векселі одержані	1120	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками:			
за виданими авансами	1130	422	379
з бюджетом	1135	35	161
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	1140	1 264	2 868
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	12 388	14 502
Поточні фінансові інвестиції	1160	705 281	996 237
Гроші та їх еквіваленти	1165	235 853	172 546
готівка	1166	-	-
рахунки в банках	1167	235 853	172 546
Витрати майбутніх періодів	1170	334	929
Частина перестрахуваних у страхових резервах	1180	102 363	103 148
у тому числі в:			
резервах довгострокових зобов'язань	1181	-	-
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	87 179	95 207

резервах незароблених премій	1183	15 184	7 941
інших страхових резервах	1184	-	-
Інші оборотні активи	1190	-	-
Усього за розділом II	1195	1 058 357	1 291 162
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
Баланс	1300	1 210 136	1 471 317

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	192 700	192 700
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	-	-
Капітал у дооцінках	1405	4 244	4 244
Додатковий капітал	1410	-	-
емісійний дохід	1411	-	-
накопичені курсові різниці	1412	-	-
Резервний капітал	1415	4 093	4 093
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	412 235	554 275
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Вилучений капітал	1430	(-)	(-)
Інші резерви	1435	-	-
Усього за розділом I	1495	613 272	755 312
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	-	-
Пенсійні зобов'язання	1505	-	-
Довгострокові кредити банків	1510	-	-
Інші довгострокові зобов'язання	1515	7 266	11 146
Довгострокові забезпечення	1520	10 785	32 530
довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	10 785	32 530
Цільове фінансування	1525	-	-
благодійна допомога	1526	-	-
Страхові резерви	1530	514 458	599 947
у тому числі:	1531	-	-
резерв довгострокових зобов'язань			
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	207 898	272 684
резерв незароблених премій	1533	306 560	327 263
інші страхові резерви	1534	-	-
Інвестиційні контракти	1535	-	-
Призовий фонд	1540	-	-
Резерв на виплату джек-поту	1545	-	-
Усього за розділом II	1595	532 509	643 623
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Векселі видані	1605	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	3 501	4 727
товари, роботи, послуги	1615	446	404
розрахунками з бюджетом	1620	6 216	10 701
у тому числі з податку на прибуток	1621	6 188	10 428
розрахунками зі страхування	1625	35	-
розрахунками з оплати праці	1630	503	1 431
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	27	15
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640	-	-
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1645	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю	1650	13 344	6 622
Поточні забезпечення	1660	37 591	48 116
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	2 692	366
Усього за розділом III	1695	64 355	72 382
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	-	-
Баланс	1900	1 210 136	1 471 317

Керівник

Головний бухгалтер

ЕП Музичко
Олексій
Васильович
ГП Галицька
Наталія
Вікторівна

Музичко Олексій Васильович

Галицька Наталія Вікторівна

1. Кодифікатор адміністративно-територіальних одиниць та територій територіальних громад.

2. Визначається в порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері статистики.

Підприємство **ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "СТРАХОВА КОМПАНІЯ "УНІВЕРСАЛЬНА"**

Дата (рік, місяць, число)
за ЄДРПОУ

КОДИ		
2024	01	01
20113829		

(найменування)

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за Рік 2023 р.

ДОКУМЕНТ ПРИЙНЯТО

Форма № 2 Код за ДКУД **1801003**

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	-	-
Чисті зароблені страхові премії	2010	1 685 249	1 131 891
премії підписані, валова сума	2011	2 005 025	1 403 371
премії, передані у перестраховування	2012	114 046	193 326
зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	165 893	119 657
зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014	(39 837)	41 503
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(-)	(-)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	698 678	362 669
Валовий:			
прибуток	2090	986 571	769 222
збиток	2095	(-)	(-)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	-	-
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	(41 201)	(13 183)
зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	(25 865)	(68 061)
зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112	(15 336)	54 878
Інші операційні доходи	2120	20 143	74 913
у тому числі:	2121	-	-
дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю			
дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	-	-
дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	2123	-	-
Адміністративні витрати	2130	(136 836)	(99 609)
Витрати на збут	2150	(631 425)	(463 530)
Інші операційні витрати	2180	(92 362)	(80 170)
у тому числі:	2181	-	-
витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю			
витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	-	-
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	104 890	187 643
збиток	2195	(-)	(-)
Дохід від участі в капіталі	2200	-	-
Інші фінансові доходи	2220	86 208	57 488
Інші доходи	2240	9 870	1 212
у тому числі:	2241	-	-
дохід від благодійної допомоги			
Фінансові витрати	2250	(25 514)	(14 031)
Втрати від участі в капіталі	2255	(-)	(-)
Інші витрати	2270	(2 235)	(5 018)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	-	-

Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	173 219	227 294
збиток	2295	(-)	(-)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	(31 179)	(37 801)
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	-	-
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	142 040	189 493
збиток	2355	(-)	(-)

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	-	-
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	-	-
Накопичені курсові різниці	2410	-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	-
Інший сукупний дохід	2445	-	-
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	-	-
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	-	-
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	142 040	189 493

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	1 644	1 507
Витрати на оплату праці	2505	96 860	81 490
Відрахування на соціальні заходи	2510	14 585	12 594
Амортизація	2515	27 666	19 558
Інші операційні витрати	2520	719 868	499 334
Разом	2550	860 623	614 483

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	192700000	192700000
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	192700000	192700000
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	0,74	0,98
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	0,74	0,98
Дивіденди на одну просту акцію	2650	-	-

Керівник

Головний бухгалтер

Музичко Олексій Васильович

Галицька Наталія Вікторівна

ДОДАТОК Г

Додаток 1
до Національного положення (стандарту)
бухгалтерського обліку І "Загальні вимоги до фінансової звітності"

Підприємство	ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "СТРАХОВА КОМПАНІЯ "УНІВЕРСАЛЬНА"	Дата (рік, місяць, число)	31 грудня 2024	КОДИ	
Територія	Київ	за КАТОТТГ	1	UA800000000000624772	
Організаційно-правова форма господарювання	Акціонерне товариство	за КОПФГ		230	
Вид економічної діяльності	Інші види страхування, крім страхування життя	за КВЕД		65.12	
Середня кількість працівників	2 396				
Адреса, телефон	01133, м. Київ, бульвар Лесі Українки, буд. 9		2816150		
Одиниця виміру: тис. грн. без десяткового знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма №2), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)					
Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):					
за національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку					
за міжнародними стандартами фінансової звітності					
V					

Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на 31 грудня 2024 р.

Форма №1 Код за ДКУД 1801001

А К Т И В	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	42 558	53 899
первісна вартість	1001	77 715	98 107
накопичена амортизація	1002	35 157	44 208
Незавершені капітальні інвестиції	1005	-	-
Основні засоби	1010	58 751	61 209
первісна вартість	1011	135 042	147 088
знос	1012	76 291	85 879
Інвестиційна нерухомість	1015	9 289	13 639
первісна вартість інвестиційної нерухомості	1016	9 289	13 639
знос інвестиційної нерухомості	1017	-	-
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
первісна вартість довгострокових біологічних активів	1021	-	-
накопичена амортизація довгострокових біологічних активів	1022	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції:			
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	-	-
інші фінансові інвестиції	1035	-	-
Заборгованість за внесками до статутного капіталу інших підприємств	1036	-	-
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	-	-
Відстрочені податкові активи	1045	7 209	16 165
Гудвіл	1050	-	-
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	-	-
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	62 348	72 807
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	180 155	217 719
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	392	80
виробничі запаси	1101	392	80
незавершене виробництво	1102	-	-
готова продукція	1103	-	-
товари	1104	-	-
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Депозити перестрахування	1115	-	-
Векселі одержані	1120	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками:			
за виданими авансами	1130	379	133
з бюджетом	1135	161	333
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	1140	2 868	2 180
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	14 502	9 861
Поточні фінансові інвестиції	1160	996 237	1 015 227
Гроші та їх еквіваленти	1165	172 546	575 677
готівка	1166	-	-
рахунки в банках	1167	172 546	575 677
Витрати майбутніх періодів	1170	929	698
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	103 148	124 413
у тому числі в:			
резервах довгострокових зобов'язань	1181	-	-

резервах збитків або резервах належних виплат	1182	95 207	120 570
резервах незароблених премій	1183	7 941	3 843
інших страхових резервах	1184	-	-
Інші оборотні активи	1190	-	-
Усього за розділом II	1195	1 291 162	1 728 602
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
Баланс	1300	1 471 317	1 946 321

Пасив	Код рядка	На початок звітної періоду	На кінець звітної періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	192 700	192 700
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	-	-
Капітал у дооцінках	1405	4 244	4 244
Додатковий капітал	1410	-	-
емісійний дохід	1411	-	-
накопичені курсові різниці	1412	-	-
Резервний капітал	1415	4 093	4 093
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	539 343	773 201
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Вилучений капітал	1430	(-)	(-)
Інші резерви	1435	-	-
Усього за розділом I	1495	740 380	974 238
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	-	-
Пенсійні зобов'язання	1505	-	-
Довгострокові кредити банків	1510	-	-
Інші довгострокові зобов'язання	1515	11 146	11 232
Довгострокові забезпечення	1520	32 530	82 824
довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	32 530	82 824
Цільове фінансування	1525	-	-
благодійна допомога	1526	-	-
Страхові резерви	1530	614 878	788 533
у тому числі:	1531	-	-
резерв довгострокових зобов'язань			
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	272 684	368 500
резерв незароблених премій	1533	342 194	420 033
інші страхові резерви	1534	-	-
Інвестиційні контракти	1535	-	-
Призовий фонд	1540	-	-
Резерв на виплату джек-поту	1545	-	-
Усього за розділом II	1595	658 554	882 589
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Векселі видані	1605	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	4 727	5 480
товари, роботи, послуги	1615	405	967
розрахунками з бюджетом	1620	10 701	14 239
у тому числі з податку на прибуток	1621	10 428	14 219
розрахунками зі страхування	1625	-	111
розрахунками з оплати праці	1630	1 431	1 497
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	15	25
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640	-	-
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1645	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю	1650	6 622	4 105
Поточні забезпечення	1660	48 116	63 065
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	366	5
Усього за розділом III	1695	72 383	89 494
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	-	-
Баланс	1900	1 471 317	1 946 321

ЕП Музичко
Олексій
Васильович
ЕП Галицька
Наталія
Вікторівна

Музичко Олексій Васильович

Галицька Наталія Вікторівна

Кодифікатор територіальних одиниць та територій територіальних громад.
Визначається в порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері статистики.

Підприємство **ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "СТРАХОВА КОМПАНІЯ "УНІВЕРСАЛЬНА"**

Дата (рік, місяць, число)
за ЄДРПОУ

КОДИ		
2025	01	01
20113829		

ДОКУМЕНТ ПРИЙНЯТО

(найменування)
Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за Рік 2024 р.

Форма № 2 Код за ДКУД **1801003**

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	-	-
Чисті зароблені страхові премії	2010	2 190 760	1 685 249
премії підписані, валова сума	2011	2 534 868	2 005 025
премії, передані у перестрахування	2012	96 077	114 046
зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	201 052	165 893
зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014	(46 979)	(39 837)
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(-)	(-)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	900 713	698 678
Валовий:			
прибуток	2090	1 290 047	986 571
збиток	2095	(-)	(-)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	-	-
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	(39 500)	(41 201)
зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	(57 971)	(25 865)
зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112	18 471	(15 336)
Інші операційні доходи	2120	63 688	20 143
у тому числі:	2121	-	-
дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю			
дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	-	-
дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	2123	-	-
Адміністративні витрати	2130	(184 252)	(136 836)
Витрати на збут	2150	(800 292)	(631 425)
Інші операційні витрати	2180	(108 096)	(92 362)
у тому числі:	2181	-	-
витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю			
витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	-	-
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	221 595	104 890
збиток	2195	(-)	(-)
Дохід від участі в капіталі	2200	-	-
Інші фінансові доходи	2220	93 693	86 208
Інші доходи	2240	17 139	9 870
у тому числі:	2241	-	-
дохід від асоційованої допомоги			
Фінансові витрати	2250	(35 943)	(25 514)
Витрати від участі в капіталі	2255	(-)	(-)
Інші витрати	2270	(9 198)	(2 235)
Дохід (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	-	-

Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	287 286	173 219
збиток	2295	(-)	(-)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	(53 428)	(31 179)
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	-	-
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	233 858	142 040
збиток	2355	(-)	(-)

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	-	-
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	-	-
Накопичені курсові різниці	2410	-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	-
Інший сукупний дохід	2445	-	-
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	-	-
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	-	-
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	233 858	142 040

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	2 584	1 644
Витрати на оплату праці	2505	119 724	96 860
Відрахування на соціальні заходи	2510	17 091	14 585
Амортизація	2515	21 328	27 666
Інші операційні витрати	2520	931 913	719 868
Разом	2550	1 092 640	860 623

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	192700000	192700000
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	192700000	192700000
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	1,21	0,74
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	1,21	0,74
Дивіденди на одну просту акцію	2650	-	-

Олексій
Васильович
ГП Галицька
Наталія
Вікторівна

Музичко Олексій Васильович

Галицька Наталія Вікторівна

ДОДАТОК Д

Додаток І
до Національного положення (стандарту)
бухгалтерського обліку І "Загальні вимоги до фінансової звітності"

Підприємство	ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "СТРАХОВА КОМПАНІЯ "УНІВЕРСАЛЬНА"	Дата (рік, місяць, число)	30.12.2025
Територія	Київ	за КАТОТТГ	1 UA800000000000624772
Організаційно-правова форма господарювання	Акціонерне товариство	за КОПФГ	230
Вид економічної діяльності	Інші види страхування, крім страхування життя	за КВЕД	65.12
Середня кількість працівників	2 454		
Адреса, телефон	01133, м. Київ, бульвар Лесі Українки, буд. 9		2816150

Одиниця виміру: тис. грн. без десяткового знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма №2), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)

Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):

за національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку	
за міжнародними стандартами фінансової звітності	V

Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на 31 грудня 2025 р.

Форма №1 Код за ДКУД 1801001

А К Т И В	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	53 899	56 949
первісна вартість	1001	98 107	91 602
накопичена амортизація	1002	44 208	34 653
Незавершені капітальні інвестиції	1005	-	-
Основні засоби	1010	61 209	68 339
первісна вартість	1011	147 088	157 928
знос	1012	85 879	89 589
Інвестиційна нерухомість	1015	13 639	14 346
первісна вартість інвестиційної нерухомості	1016	13 639	14 346
знос інвестиційної нерухомості	1017	-	-
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
первісна вартість довгострокових біологічних активів	1021	-	-
накопичена амортизація довгострокових біологічних активів	1022	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції:			
які обліковуються за методом участі в капіталі			
інших підприємств	1030	-	-
інші фінансові інвестиції	1035	-	-
Заборгованість за внесками до статутного капіталу інших підприємств	1036	-	-
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	-	-
Відстрочені податкові активи	1045	16 165	29 651
Гудвіл	1050	-	-
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	-	-
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	72 807	114 040
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	217 719	283 325
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	80	92
виробничі запаси	1101	80	92
незавершене виробництво	1102	-	-
готова продукція	1103	-	-
товари	1104	-	-
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Депозити перестрахування	1115	-	-
Векселі одержані	1120	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками:			
за виданими авансами	1130	133	34
з бюджетом	1135	333	281
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	1140	2 180	4 414
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	9 861	11 756
Поточні фінансові інвестиції	1160	1 015 227	1 187 566
Гроші та їх еквіваленти	1165	575 677	861 804
готівка	1166	-	-
рахунки в банках	1167	575 677	861 804
Витрати майбутніх періодів	1170	698	1 712
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	124 413	141 190
у тому числі в:			
резервах довгострокових зобов'язань	1181	-	-

резервах збитків або резервах належних виплат	1182	120 570	108 406
резервах незароблених премій	1183	3 843	32 784
інших страхових резервах	1184	-	-
Інші оборотні активи	1190	-	-
Усього за розділом II	1195	1 728 602	2 208 849
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
Баланс	1300	1 946 321	2 492 174

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	192 700	192 700
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	-	-
Капітал у дооцінках	1405	4 244	4 244
Додатковий капітал	1410	-	-
емісійний дохід	1411	-	-
накопичені курсові різниці	1412	-	-
Резервний капітал	1415	4 093	4 093
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	773 201	1 064 901
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Вилучений капітал	1430	(-)	(-)
Інші резерви	1435	-	-
Усього за розділом I	1495	974 238	1 265 938
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	-	-
Пенсійні зобов'язання	1505	-	-
Довгострокові кредити банків	1510	-	-
Інші довгострокові зобов'язання	1515	11 232	10 355
Довгострокові забезпечення	1520	82 824	156 287
довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	82 824	156 287
Цільове фінансування	1525	-	-
благодійна допомога	1526	-	-
Страхові резерви	1530	788 533	941 313
у тому числі:	1531	-	-
резерв довгострокових зобов'язань			
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	368 500	325 383
резерв незароблених премій	1533	420 033	615 930
інші страхові резерви	1534	-	-
Інвестиційні контракти	1535	-	-
Призовий фонд	1540	-	-
Резерв на виплату джек-поту	1545	-	-
Усього за розділом II	1595	882 589	1 107 955
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Векселі видані	1605	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	5 480	5 052
товари, роботи, послуги	1615	967	916
розрахунками з бюджетом	1620	14 239	19 874
у тому числі з податку на прибуток	1621	14 219	19 047
розрахунками зі страхування	1625	111	-
розрахунками з оплати праці	1630	1 497	4 498
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	25	11
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640	-	-
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1645	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю	1650	4 105	10 260
Поточні забезпечення	1660	63 065	77 528
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	5	142
Усього за розділом III	1695	89 494	118 281
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	-	-
Баланс	1900	1 946 321	2 492 174

ЕП Музичко
Олексій
Васильович
ЕП Галицька
Наталія
Вікторівна

Музичко Олексій Васильович

Галицька Наталія Вікторівна

Кодифікатор територіально-територіальних одиниць та територій територіальних громад.

Визначається в порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері статистики.

Підприємство **ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "СТРАХОВА
КОМПАНІЯ "УНІВЕРСАЛЬНА"**

Дата (рік, місяць, число)
за СДРПОУ

КОДИ		
2026	01	01
20113829		

(найменування)

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за Рік 2025 р.

ДОКУМЕНТ ПРИЙНЯТО

Форма № 2 Код за ДКУД **1801003**

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	-	-
Чисті зароблені страхові премії	2010	2 820 993	2 190 760
премій підписані, валова сума	2011	3 192 145	2 534 868
премій, передані у перестрахування	2012	143 906	96 077
зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	258 231	201 052
зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014	30 985	(46 979)
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(-)	(-)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	1 156 655	900 713
Валовий:			
прибуток	2090	1 664 338	1 290 047
збиток	2095	(-)	(-)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	-	-
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	48 932	(39 500)
зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	80 190	(57 971)
зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112	(31 258)	18 471
Інші операційні доходи	2120	18 141	63 688
у тому числі:	2121	-	-
дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю			
дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	-	-
дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	2123	-	-
Адміністративні витрати	2130	(257 110)	(184 252)
Витрати на збут	2150	(1 067 959)	(800 292)
Інші операційні витрати	2180	(140 766)	(108 096)
у тому числі:	2181	-	-
витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю			
витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	-	-
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	265 576	221 595
збиток	2195	(-)	(-)
Дохід від участі в капіталі	2200	-	-
Інші фінансові доходи	2220	127 566	93 693
Інші доходи	2240	3 662	17 139
у тому числі:	2241	-	-
дохід від благодійної допомоги			
Фінансові витрати	2250	(37 287)	(35 943)
Витрати від участі в капіталі	2255	(-)	(-)
Інші витрати	2270	(5 879)	(9 198)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	-	-

Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	353 638	287 286
збиток	2295	(-)	(-)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	(61 938)	(53 428)
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	-	-
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	291 700	233 858
збиток	2355	(-)	(-)

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	-	-
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	-	-
Накопичені курсові різниці	2410	-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	-
Інший сукупний дохід	2445	-	-
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	-	-
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	-	-
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	291 700	233 858

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	2 513	2 584
Витрати на оплату праці	2505	199 014	119 724
Відрахування на соціальні заходи	2510	25 659	17 091
Амортизація	2515	27 316	21 328
Інші операційні витрати	2520	1 211 333	931 913
Разом	2550	1 465 835	1 092 640

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	192700000	192700000
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	192700000	192700000
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	1,51	1,21
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	1,51	1,21
Дивіденди на одну просту акцію	2650	-	-

Керівник
Головний бухгалтер
20113829

Електронна печатка

Олексій
Васильович
Е.П. Галицька
Наталія
Вікторівна

Музичко Олексій Васильович

Галицька Наталія Вікторівна

ДОДАТОК Е

Динаміка валових страхових премій ПрАТ «СК «Універсальна» за 2022-2024 рр.

тис. грн

Група контрактів	2022 рік	2023 рік	2024 рік	Зміна 2023/2022, %	Зміна 2024/2023, %
КАСКО	501 786	647 977	889 340	9,14	37,25
ОЦВ	148 868	136 430	149 629	-8,36	9,67
ДЦВ	-	11 489	12 341	-	7,42
Зелена картка	-	-	-	-	0,00
Майно	86 652	92 108	126 097	6,29	36,90
Вантажі	-	11 485	13 871	-	20,77
Тварини	-	531	413	-	-22,22
Агро	-	502	31 514	-	6 177,69
Особове	215 374	240 025	250 508	11,45	4,37
Туризм		34 873	51 094	-	46,51
ДМС	192 889	579 294	731 101	200,33	26,21
Авіастрахування*	211 749	117 019	72 402	-44,74	-38,13
Перевізники	-	2 747	1 970	-	-28,29
Відповідальність	-	9 814	11 109	-	13,20
Кредит, порука	-	583	-	-	-100,00
Залізничний транспорт	-	2 030	2 164	-	6,60
Фінансові ризики	-	118 118	191 315	-	61,97
Всього	1 403 371	2 005 025	2 534 868	42,87	26,43

Джерело: складено автором на основі даних [49]

*Примітка: за даними звітності 2022 р. Лінія бізнесу «Авіастрахування» є уніфікованою. У той час як у 2023-2024 рр. вирізняють «Авіастрахування_Майно» та «Авіастрахування_Відповідальність». Як наслідок, було прийнято рішення просумувати дані дві групи з метою кращого вираження показників у таблиці.

ДОДАТОК Ж

Структура активів ПрАТ «СК «Універсальна» за 2023-2025 рр.

тис. грн

Показник	31.12.2023	Частка, %	31.12.2024	Частка, %	31.12.2025	Частка, %
Грошові кошти та їх еквіваленти	172 546	11,7	575 677	29,6	861 804	34,6
Депозити в банках	636 585	43,3	716 563	36,8	895 146	35,9
Інвестиції у боргові цінні папери	358 938	24,4	298 664	15,3	292 420	11,7
Активи за контрактами перестраховування	100 603	6,8	120 089	6,2	133 121	5,3
Інші активи	202 645	13,8	235 328	12,1	309 683	12,5
Всього активів	1 471 317	100,0	1 946 321	100,0	2 492 174	100,0
Власний капітал	755 312	51,3	974 238	50,1	1 265 938	50,8
Зобов'язання за страх. контрактами	582 889	39,6	786 608	40,4	940 960	37,8
Інші зобов'язання	133 116	9,1	185 475	9,5	285 276	11,4
Всього пасивів	1 471 317	100,0	1 946 321	100,0	2 492 174	100,0

Джерело: складено автором на основі даних [49]